

amref
flying doctors

Voor een gezond
en sterk Afrika

Jaarverslag 2020

Inhoud

3 Onze visie

- Onze missie 4
- Ons werk 5
- Onze doelgroep 6

7 Voorwoord van onze directeur

8 2020 in vogelvlucht

46 Verslag van de Raad van Toezicht

10 Context

15

Mijn lijf, mijn leven

22

Meer goed opgeleide zorgverleners

13 Onze resultaten

19

Schoon water, goede hygiëne

25

Medische zorg voor iedereen

- 12 Strategie
- 14 Het coronavirus bestrijden in Afrika
- 29 Onderzoek en bewijsvoering
- 31 Onze belanghebbenden
- 32 Fondsenwerving

- 37 Beleidsbeïnvloeding en communicatie
- 39 Mensen en middelen
- 43 Doelmatigheid
- 44 Financieel beleid
- 48 Financieel jaaroverzicht

Onze visie

**Voor een gezond
en sterk Afrika**

Onze missie

Wij werken aan een betere gezondheid van vooral meisjes en jonge vrouwen in Afrika. Dit doen we door ondersteuning te bieden voor een sterke samenleving waarin mensen opkomen voor hun rechten. En door goede en duurzame zorgstelsels op te zetten. Zo krijgen ook jonge vrouwen de gezondheidszorg waar ze recht op hebben.

Wereldwijd verbinden we mensen, organisaties en investeerders met elkaar. We steunen de bevolking en de politiek, en overtuigen hen van onze aanpak. Daarnaast werven we fondsen voor onze projecten voor een gezond en sterk Afrika.

Ons werk

Wij willen de gezondheid van mensen in Afrika blijvend verbeteren. Vooral van meisjes en jonge vrouwen. Want als zij gezond zijn en blijven, kunnen ze werken en een beter leven opbouwen voor zichzelf en hun gezin.

Dit doel willen we bereiken door:

- a. de mensen in Nederland voor te lichten over, en bewust te maken van, de problematiek in Afrika en de al bewezen oplossingen voor de structurele verbetering daarvan;
- b. op grond van deze problematiek en duurzame oplossingen de politiek te beïnvloeden en als pleitbezorger op te treden voor de Afrikaanse zaak;
- c. fondsenwerving en de best mogelijke besteding van de middelen – onder andere door het aanbieden van faciliteiten, kennis, advies en donaties in natura;
- d. alle activiteiten die verder rechtstreeks of zijdelings met ons doel verband houden of daaraan kunnen bijdragen.

Onze doelgroep: jonge vrouwen

Projecten voor vrouwen hebben grote impact op de gezondheid van hun kinderen. Want kinderen mét moeder hebben nu eenmaal een veel grotere kans om gezond op te groeien dan kinderen zonder moeder.

Meisjes en vrouwen hebben te maken met gevaarlijke tradities als besnijdenis, jong trouwen en kinderen krijgen. En met andere omstandigheden, zoals water moeten halen, waardoor ze school missen.

Ook zijn zij niet altijd in staat om hun stem te laten horen en zelf hun situatie te verbeteren. Daarom zetten wij in op het beschermen en verbeteren van de gezondheid van meisjes en jonge vrouwen. Door ons speciaal op hen te richten, bereiken we hun families en de rest van de samenleving. Zo ontstaat de kracht om echt te veranderen.

Onze aanpak

Ons werk is te vatten in 4 thema's. Het eerste thema, 'Mijn lijf, mijn leven', draait om gelijke rechten voor meisjes en vrouwen.

Zodat zij kunnen leren hoe ze hun recht kunnen claimen en problemen kunnen voorkómen, zoals tienerzwangerschappen, meisjesbesnijdenis en het voortbestaan van kindhuwelijken. Binnen het tweede thema, 'Schoon water, goede hygiëne', pakken we het gebrek aan schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen aan, en geven we voorlichting over het belang van hygiëne. In thema 3, 'Meer goed opgeleide zorgverleners', staat opleiden centraal in ons werk. We trainen bijvoorbeeld artsen, verloskundigen en lokale zorgverleners, waardoor zij hun kennis en vaardigheden kunnen versterken en doorgeven. Het laatste thema is 'Medische zorg voor iedereen'. We maken ons sterk voor kwalitatief goede en betaalbare gezondheidszorg. Wij vinden dat iedereen daar gebruik van moet kunnen maken.

Africa in the lead

In onze projecten bieden we jonge vrouwen ondersteuning tijdens hun vruchtbare levensfase. Zoals het weerbaar maken van tienermeisjes, ervoor zorgen dat ze tijdens hun menstruatie naar school kunnen blijven gaan, en het begeleiden van zwangere vrouwen.

Belangrijk uitgangspunt hierbij is altijd: Africa is in the lead. Vanuit Nederland dragen we bij aan de financiering van de programma's en aan beleidsbeïnvloeding. En helpen we mee bij de ontwikkeling en uitvoering van projecten. Maar: Amref is een Afrikaanse organisatie en we doen alleen projecten waaraan vanuit Afrika behoefte is. Onze rol is om de wensen van onze donateurs uit te voeren in lijn met de afgesproken eisen aan kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie.

Voorwoord van onze directeur

“Voor ons is de corona-uitbraak al heftig, maar wat gaat de pandemie in Afrika doen?”

Door de uitbraak van het coronavirus heeft iedereen meer moeten varen op persoonlijke veerkracht. Dat geldt ook voor al onze stakeholders. En niet in de laatste plaats voor onze medewerkers. Iedereen werd op zichzelf teruggeworpen. Dat maakt 2020 zo'n ander jaar dan anders. Als directeur en moeder van 2 jonge kinderen vond ik het zelf ook behoorlijk uitdagend om de balans te vinden tussen werk, thuisscholing en het fysiek en mentaal gezond blijven.

Ik voelde me ook ontzettend verantwoordelijk voor het welzijn van mijn collega's. De onzekere situatie in de eerste maanden van de pandemie vroeg om een snel aanpassingsvermogen: onze plannen en activiteiten veranderden. Ik ben dan ook bijzonder trots op mijn team, want zij hebben echt alles gegeven in deze pittige tijd! Samen hebben we daardoor veel bereikt.

Wat ik zo mooi vind, is dat iedereen bij de corona-uitbraak al snel naar Afrika keek. Voor ons in Nederland is het virus al heftig, maar wat gaat de pandemie dáár doen? De besmettingen op het Afrikaanse continent lijken mee te vallen, maar de zorgstelsels zijn er zwak en kunnen weinig aan. Heel bijzonder vind ik ook de betrokkenheid van verschillende van onze samenwerkingspartners, zoals Schiphol en de VvAA, die ons meteen vroegen: wat kunnen wij doen om te helpen?

Trainen op corona via Leap

Ook Amref in Afrika heeft direct actie ondernomen om de verspreiding van het virus tegen te gaan: door lokale zorgverleners te trainen via de mobiele applicatie [Leap](#). Amref Flying Doctors werkt al jaren aan het versterken en opleiden van de plaatselijke zorgverleners. Door modules over corona toe te voegen aan het opleidingsmateriaal, zijn in korte tijd ruim 190.000 zorgverleners in Oost-Afrika getraind om het virus te bestrijden.

Neveneffecten

Al snel werd duidelijk dat de coronacrisis meer grote gevolgen heeft. De lockdown heeft de situatie voor meisjes en jonge

vrouwen ernstig verslechterd. Er is een enorme toename in huiselijk geweld en tienerzwangerschappen. Gelukkig zijn er ook lichtpuntjes: sinds de uitbraak van het virus is er in Afrika een daling van ziektes als diarree, omdat mensen zich bewuster zijn van het belang van handen wassen. Ook overheden zien nu in, dat schoon water cruciaal is om verspreiding van het virus tegen te gaan en ondernemen actie.

Iedereen heeft het recht om gezond te blijven

Terwijl in Europa in januari 2021 op grote schaal is gestart met vaccineren, is het nog maar de vraag of er ook in Afrika tijdige betaalbare vaccinaties beschikbaar komen. Er is wat dat betreft nog veel ongelijkheid in de wereld. We hebben bovendien te maken met een pandemie. Dus we kunnen het virus pas goed bestrijden als er overal, in elk land, gevaccineerd wordt. Wij gaan dus onverminderd door met ons mooie en belangrijke werk.

Samen sterk

Dat kunnen we alleen met de steun van onze trouwe stakeholders. Ik wil iedereen die op welke manier dan ook het afgelopen jaar iets voor ons heeft betekend, heel hartelijk danken! Speciale dank gaat uit naar mijn fantastische team. Jullie flexibiliteit, vasthoudendheid en veerkracht zijn van onschatbare waarde. Samen maken we Afrika gezond en sterk.

Patricia Vermeulen

Mei 2021

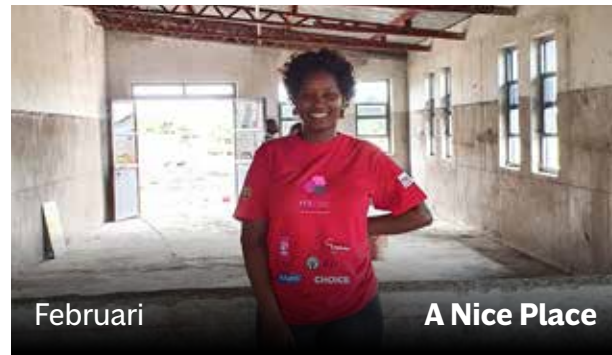
2020 in vogelvlucht

Januari

Gulle reizigers

Duidelijk wordt dat gulle reizigers op Schiphol, medewerkers van Royal Schiphol Group en personeel van organisaties op de luchthaven in 2019 maar liefst € 385.000 bij elkaar hebben gebracht voor een gezond en sterk Afrika.

Februari

A Nice Place

Collega Nice Leng'ete is samen met Amref Flying Doctors en de financiële steun van Stichting Mebi begonnen met de bouw van 'A Nice Place'. Dit is een opvang- en opleidingsplek voor meisjes die te maken krijgen met besnijdenis of een gedwongen huwelijk.

Maart

Durf te dromen

Wij hebben een extra bijdrage van maar liefst € 1,75 miljoen van de Nationale Postcode Loterij ontvangen voor ons droomfondsproject 'i-PUSH'. Hiermee kunnen wij in Kenia nog eens 30.000 vrouwen én hun gezin van een zorgverzekering voorzien.

April

Corona in Afrika

Corona doet haar intrede op het Afrikaanse continent. Amref Flying Doctors wordt door Afrikaanse overheden gevraagd deel uit te maken van de landelijke crisisteam om te adviseren over de juiste noodmaatregelen. In onze laboratoria in Zuid-Soedan en Kenia doen we onderzoek naar het virus.

Mei

Opleiden van zorgverleners

We zijn gestart met het trainen van duizenden (lokale) zorgverleners. Zij worden getraind om vermoedelijke coronagevallen te identificeren, te isoleren en door te verwijzen, en om hygiënisch gedrag (zoals handen wassen) aan te moedigen. Zodat verdere overdracht van het virus wordt voorkomen.

Juni

#ShareTheMicNowNL

Onze ambassadeur Lieke van Lexmond doet mee aan de campagne 'Share the Mic Now' en staat voor één dag haar Instagram-account af aan onze collega Cynthia Oningoi Simantoi uit Kenia. Het doel van de campagne is de vaak ongehoorde verhalen van zwarte vrouwen te delen. Verandering komt immers pas wanneer we elkaars stemmen écht gaan horen.

Juli **Salaris voor lokale zorgverleners**

In Tanzania is nieuw beleid aangenomen voor lokale zorgverleners. Zij worden nu eindelijk betaald voor hun belangrijke bijdragen als zij met bedrijven of ngo's werken.

Augustus **Samen sterk!**

We boeken mooi resultaat binnen het programma 'Samen Sterk: zorg voor iedereen in Makueni!'. Omdat de kwaliteit van de zorg sterk is verbeterd, maken nu maar liefst 92% meer mensen gebruik van zorgfaciliteiten. Tegelijk is het aantal vrouwen dat tijdens haar bevalling werd bijgestaan door een goed opgeleide verloskundige met 48% gestegen.

September **€ 6 miljoen voor handen wassen**

Samen met onze partners binnen het 'WASH SDG'-programma ontvangen wij € 6 miljoen extra van de Nederlandse overheid voor ons werk op het gebied van schoon water, goede sanitatie en hygiëne. Dit geld zal worden besteed aan een speciaal programma gericht op corona, genaamd 'WASH First'.

Oktober **VIVA400**

Het weekblad VIVA organiseert voor de 13e keer de VIVA400 – dé lijst met 400 inspirerende, ambitieuze vrouwen. En onze directeur Patricia Vermeulen is genomineerd in de categorie 'Zorg & Onderwijs'.

November **Impact Challenge**

We zijn genomineerd voor de 'Impact Challenge', een sector-breed initiatief om gezamenlijk de maatschappelijke impact van goede doelen verder te vergroten en zichtbaar te maken. De jury vond onze verandering van projecten naar overkoepelende programma's bewonderenswaardig. Sabina (zie foto) stond centraal in het verhaal.

December **No More Violence**

Saskia Noort en Amref Flying Doctors vragen via de campagne 'No More Violence' aandacht voor het toenemende geweld tegen vrouwen tijdens de coronacrisis. 10.000 verzamelde handtekeningen worden overhandigd aan Kamerleden. De Tweede Kamer neemt de motie aan om meer aandacht te besteden aan deze ontwikkeling.

Context

Het programma 'Silencing the guns' – de gezamenlijke strijd tegen gewapende conflicten – zou in 2020 centraal staan in Afrika. De wereld werd echter overrompeld door een vijand van buitenaf. Het coronavirus eiste alle aandacht op van regeringen, organisaties, ondernemers, de bevolking en bovenal van het zorgpersoneel. Als Afrikaanse gezondheidsorganisatie kregen wij het afgelopen jaar de status van 'cruciaal beroep' van Afrikaanse overheden. Zo konden we gelukkig onze programma's voortzetten. En dat is nodig met de toch al zwakke zorgstelsels en het grote tekort aan medisch personeel in Afrika. Een continent dat daarnaast kampt met sociaal-economische armoede, natuurrampen en ondanks goede wil aanhoudende conflicten.

COVID-19: samenwerking voor schadeherstel

Iedereen hield zijn hart vast toen het coronavirus Afrika bereikte. De gevreesde massagraven op het continent met zijn 1,2 miljard inwoners bleven tot nu toe uit – met 1,5 miljoen coronabesmettingen en 37.000 doden. Het snelle optreden van de Afrikaanse regeringen, de jonge bevolking en eerdere ervaring met de bestrijding van de ebolapandemie wierpen vruchten af. De impact van het virus op het Afrikaanse continent is echter niet alleen te meten aan het aantal sterfgevallen. De neven-effecten van de pandemie zijn enorm:

Volgens de Wereldbank lopen 43 miljoen Afrikanen het risico om in extreme armoede te belanden. Het werelddeel heeft de komende 3 jaar ruim 1 biljoen euro nodig om de economische

schade en de gezondheidskosten van de coronacrisis op te vangen.

Ook zien we dat mensen terugvallen op oude tradities, zoals het uithuwelijken van dochters. Wat weer leidt tot toename van besnijdenissen, kindhuwelijken, tienerzwangerschappen en moeder- en kindersterfte.

In veel Afrikaanse landen zijn scholen nog steeds gesloten. Veel kinderen werken inmiddels en zullen waarschijnlijk niet naar school terugkeren.

Deze tsunami aan neveneffecten heeft eerdere overwinningen voor de Afrikaanse gezondheidszorg teruggedraaid. De komende jaren zal alles op alles moeten worden gezet om de schade te herstellen.

Conflicten en noodtoestanden

Ondanks de gezamenlijke vijand, COVID-19, en vredes-initiatieven, waren er conflicten in onder meer Mali, Nigeria, Niger, Burkina Faso, de Soedanese regio Darfur, Ethiopië, Kenia en Somalië.

In Nigeria hield Boko Haram huis. Er werden terreuraanslagen gepleegd en dorpen verwoest met burgerslachtoffers tot gevolg. Bij een aanval op een kostschool in de staat Katsina werden minstens 300 jongens ontvoerd.

Ethiopië balanceert – ondanks het feit dat premier Abiy in 2019 de Nobelprijs voor de Vrede won – op de rand van een burgeroorlog. Reeds 10.000 Ethiopiërs ontvluchtten het land vanwege het groeiende conflict tussen de nationale regering enerzijds en het lokale bestuur van de Noord-Ethiopische provincie Tigray anderzijds.

Malawi schreef geschiedenis als het eerste Afrikaanse land waarvan de uitslag van de presidentsverkiezingen werd vernietigd wegens onregelmatigheden. In de herverkiezingen won de oppositieleider Lazarus Chakwera (van de Malawi Congress Party) alsnog het presidentschap.

In oktober viel Kenia Somalië binnen nadat in september en de eerste helft van oktober toeristen en 2 hulpverleners van Artsen zonder Grenzen waren ontvoerd op Keniaans grondgebied. Volgens Kenia zat de militante groep Al-Shabaab (deel van Al Quaida) achter de ontvoeringen. De invasie is Kenia's eerste buitenlandse oorlog en het ging minder voorspoedig dan gehoopt. Door hevige regens strandde het leger in de modder.

Ook Angola werd begin 2020 overvallen door extreme regenval. En in Soedan werd in september 3 maanden de noodtoestand afgekondigd vanwege zware overstromingen. De naweën van al deze ontwikkelingen voor onze programma's zullen de komende jaren duidelijk moeten worden.

Hoopvol

Gelukkig is er ondanks COVID-19, conflicten en noodtoestanden ook winst behaald voor de gezondheid in Afrika. Eén succes vloeide zelfs voort uit de bestrijding van de pandemie. Doordat regeringen en gemeenschappen zich nog bewuster werden van de noodzaak van goede hygiëne, zoals handen wassen, daalde het aantal watergerelateerde ziektes als diarree. De huidige bewustwording biedt dan ook kansen om de komende jaren grote stappen te maken op het gebied van schoon water en sanitaire voorzieningen. Een tweede winstpunt: met de verkiezing van Joe Biden als president van de VS verwachten velen een positieve koerswijziging op uiteenlopende terreinen als gezondheid van vrouwen, mensenrechten en klimaatverandering.

Last but not least, verklaarde de WHO Afrika eind 2020 vrij van het poliovirus. De WHO-baas noemt dit een van de grootste successen voor de volksgezondheid ooit! Hij zegt dat zijn "Afrikaanse broeders en zusters dit te danken hebben aan wetenschap en aan solidariteit".

Strategie

Bijdragen aan een duurzaam goede gezondheid in Afrika – vanuit de kennis en kracht van de Afrikaanse gemeenschappen zelf. Dat is het doel van Amref Health Africa, onze internationale moederorganisatie met hoofdkantoor in Nairobi, Kenia. Amref Health Africa heeft stevige wortels in Afrika en onderhoudt nauwe banden met de rest van de wereld. Ook met Nederland – de thuisbasis van Amref Flying Doctors.

In 2020 zijn wij vanuit Nederland gestart met een nieuw strategisch plan voor de periode 2020-2022, dat aansluit op de Corporate Strategy van Amref in Afrika (2018-2022).

Ons einddoel is het blijvend verbeteren van de gezondheid van de bevolking van Afrika. Ons streven is dat alle mensen er gebruik kunnen maken van goede gezondheidszorg. We willen de komende jaren de kwaliteit van onze programma's in Afrika blijven verhogen en nog meer impact hebben dan in voorgaande jaren. Met een onveranderde focus op vrouwen en meisjes.

We hebben 4 prioriteiten geformuleerd:

1. verdere groei van onze fondsenwerving in Nederland en uitbreiding naar andere markten waar we kansen zien en een goede ROI verwachten;
2. bij te dragen aan de effectiviteit van andere Amref-organisaties in Afrika, Noord-Amerika en Europa door onze expertise en capaciteiten beschikbaar te stellen;
3. ervoor te zorgen dat onze thematische prioriteiten in en buiten Nederland hoog op de agenda (blijven) staan bij belangrijke stakeholders. Speciale usp's als ons Afrikaanse dna, Zuidelijk leiderschap en duurzame veranderingen van binnenuit staan daarbij voorop;
4. een aantrekkelijke werkgever te blijven en een nóg doeltreffender organisatie te worden.

Lees de samenvatting op onze [website](#).

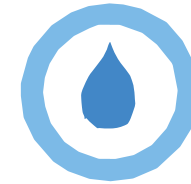
Onze resultaten

De gezondheidsprojecten in Afrika die we vanuit Nederland steunen, zijn onder te verdelen in 4 thema's. Op de volgende pagina's zetten we per thema de belangrijkste resultaten uit 2020 op rij. Ook vertellen we meer over de context waarin we deze resultaten hebben behaald en beschrijven we de onderliggende bewijsvoering.

Mijn lijf, mijn leven

Iedereen heeft recht op een gezond en veilig leven. Voor veel meisjes en jonge vrouwen in Oost-Afrika is dit niet vanzelfsprekend. Daarom richt Amref Flying Doctors zich op problemen als armoede en ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. We willen eraan bijdragen dat alle mensen gelijke rechten hebben en deze ook kunnen claimen. Zodat problemen als tienerzwangerschappen, meisjesbesnijdenis en het voortbestaan van kindhuwelijken kunnen worden voorkomen.

Schoon water, goede hygiëne

In Oost-Afrika heeft 1 op de 4 mensen geen toegang tot schoon water. Hun drinkwater veroorzaakt vaak diarreeziektes zoals cholera, tyfus en dysenterie. Om dit probleem aan te pakken, zorgen we voor veilig drinkwater en riolering, en leggen we wc's aan. Ook geven we via plaatselijke zorgverleners voorlichting over hygiëne. En we leiden mensen op tot metselaar en loodgieter, zodat zij zelf sanitaire voorzieningen kunnen bouwen. Die voorzieningen kunnen de mensen met kleine leningen vervolgens zelf aanschaffen. Hiervoor werken we samen met lokale partners, zoals de overheid en banken.

Meer goed opgeleide zorgverleners

De bevolking in Afrika groeit razendsnel en er zijn te weinig zorgverleners. Het tekort aan medisch personeel is zelfs de grootste bedreiging voor de gezondheid van mensen in Afrika. Daarom maakt Amref Flying Doctors zich sterk voor meer en betere Afrikaanse zorgverleners. Dit doen we door middel van opleidingen en trainingen via internet en mobiele telefoon en door medisch personeel bij te scholen.

Medische zorg voor iedereen

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) stelt dat iedereen gebruik moet kunnen maken van goede medische zorg, zonder dat mensen geldproblemen of zelfs schulden krijgen. Dit doel van Universal Health Coverage (UHC) is nog lang niet voor iedereen in Afrika realiteit. Daarom werken we hard aan een goed en betaalbaar zorgstelsel. Met onze programma's zorgen we ervoor dat medische zorg toegankelijk wordt. Ook voor mensen met weinig geld.

Het coronavirus bestrijden in Afrika

Amref Flying Doctors is sinds het begin van de coronacrisis actief in het bestrijden van het coronavirus op het Afrikaanse continent. Overheden zien in ons een betrouwbare partner. In 8 landen maken we deel uit van nationale crisisteams die de overheid adviseren en we werken intensief samen met diverse ministeries van Volksgezondheid.

Onze Group CEO, dr. Gitahi, is aangewezen als adviseur van de Keniaanse president Kenyatta, hij maakt deel uit van de adviesraad van het [Africa Centre for Disease Control \(Africa CDC\)](#) en is medevoorzitter van de Wereldbank en van het Internationale Comité van de Wereldgezondheidsorganisatie. Als grootste Afrikaanse gezondheidsorganisatie hebben we veel expertise in het bestrijden van epidemieën.

Door het gebruik van technologie in combinatie met het opleiden van zorgverleners konden we snel en gericht actie ondernemen in de strijd tegen het coronavirus. Onze flying doctors vliegen met hun team van medisch personeel naar afgelegen gebieden om zorg te verlenen. Zij nemen medisch materiaal mee, zodat ook de kleinere ziekenhuizen goed uitgerust zijn met de juiste apparatuur. Daarnaast evacueren ze besmette patiënten naar grotere ziekenhuizen in de stad om de verdere verspreiding van het virus te beperken.

We zijn actief in 8 Afrikaanse landen: Kenia, Oeganda, Tanzania, Zuid-Soedan, Malawi, Zambia, Ethiopië en Senegal.

Opgeleide zorgverleners in Afrika

+190.000 zorgverleners zijn getraind in het bestrijden van het coronavirus

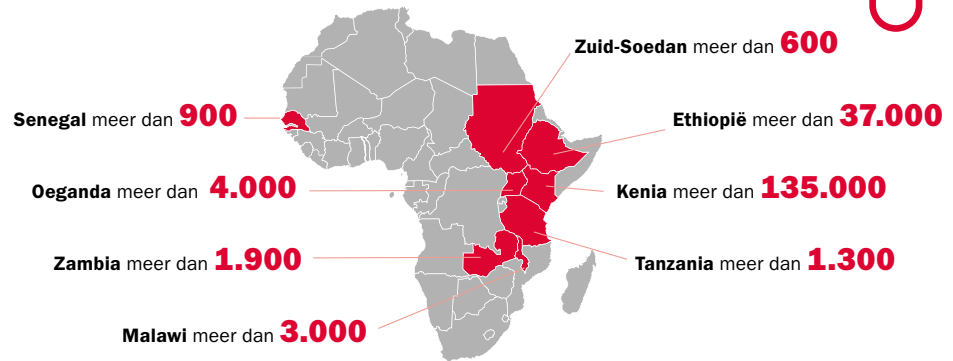

+110.000
via ons mobiele platform Leap

+80.000
via andere leermethoden

Aantal opgeleide zorgverleners per land

Aantal mensen getest in Amref-laboratoria
+5.000

Meer dan +75.000 zorgverleners uitgerust met persoonlijke beschermingsmiddelen in Ethiopië, Kenia, Oeganda, Malawi, Senegal, Zambia en Zuid-Soedan

Aantal mensen bereikt met activiteiten op het gebied van water, sanitaire voorzieningen en hygiëne:
meer dan 3.9 miljoen

Deze resultaten gaan over de periode van maart tot en met december 2020

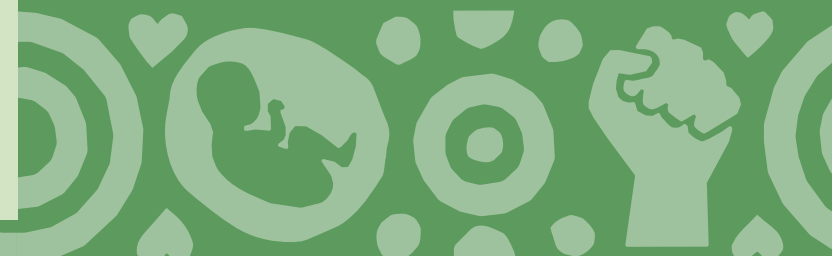

Mijn lijf, mijn leven **Opvallende resultaten**

In Ethiopië hebben in 2020 **32.655 jongeren** gebruikgemaakt van een soa-test, voorbehoedsmiddelen en/of seksuele voorlichting. Ook **3.649 jongeren** in Malawi kregen het afgelopen jaar seksuele voorlichting om de stijgende lijn in het aantal tienerzwangerschappen tegen te gaan. Zo'n **300 meisjes** in Tanzania doorliepen een alternatief ritueel voor meisjesbesnijdenis. Uit ons onderzoek, in de regio Kajiado (Kenia), blijkt dat dit alternatieve ritueel een positieve invloed heeft op hun gezondheid. Het percentage meisjes dat besneden wordt, is in 10 jaar tijd met **24,2% gedaald** en meisjes zitten **2,5 jaar langer op school**. Daarnaast is het aantal **kindhuwelijken met 4,9% gedaald** en het aantal **tienerzwangerschappen met 6,3%**.

Coronavirus

Elk meisje, waar ook ter wereld, heeft het recht om uit te groeien tot de vrouw van haar dromen. Maar gedurende de coronacrisis is de situatie voor jonge vrouwen en meisjes in Afrika verslechterd. Door de lockdown en het sluiten van de scholen – vaak een veilige plek voor meisjes – liepen zij in 2020 een groter risico op geweld. Voor corona maakte wereldwijd 1 op de 2 meisjes en vrouwen in haar leven een vorm van fysiek of seksueel geweld mee. Door de pandemie is dit aantal nu opgelopen tot bijna 2 op de 3. Ook meisjesbesnijdenis, kindhuwelijken en tienerzwangerschappen zijn in 2020 toegenomen. Ons directe doel is dan ook om de nadelige neveneffecten van de coronacrisis voor meisjes snel te stoppen.

Mijn lijf, mij leven

Een gezonde toekomst voor meisjes in Kenia

Kenia – Het programma in Kenia is in 2020 succesvol afgerond, met mooie resultaten. Het percentage meisjes dat in deze regio is besneden, is in de afgelopen 3 jaar gedaald van 91% naar 55,2%. Het aantal mensen dat nu kennis heeft van alternatieve rituelen voor meisjesbesnijdenis is gegroeid van 47% naar 91,6%. Vanwege het coronavirus konden er vorig jaar in Kajiado helaas geen alternatieve rituelen worden uitgevoerd. Maar sinds 2017 hebben binnen dit project in totaal 2.725 meisjes het alternatieve ritueel doorlopen. Het programma heeft er verder toe geleid dat er de laatste paar jaar ook water- en sanitaire voorzieningen zijn aangelegd. De ervaring leerde ons dat alleen het introduceren van het alternatieve ritueel niet betekent dat meisjes automatisch hun school afmaken. Ze hebben bijvoorbeeld nog steeds de taak om van ver water te halen. Met onze integrale aanpak hebben we gelukkig ook op het gebied van schoon water en veilige sanitatie grote vooruitgang geboekt. In cijfers: het aantal huishoudens in Kajiado dat nu toegang heeft tot goed drinkwater is in de afgelopen 3 jaar toegenomen met 12,3% en ligt nu op 74,6%. En 90,4% heeft nu een veilige wc; dit was 3 jaar geleden nog maar 41%. Zorgwekkend is wel, dat nog steeds 10% van de ondervraagde mensen in Kajiado vindt dat meisjesbesnijdenis behouden moet blijven. Wat de noodzaak bevestigt om ons werk in deze regio voort te zetten.

Een gezonde toekomst voor meisjes in Tanzania

Tanzania – Ook ons programma waarmee we meisjesbesnijdenis in het district Kilindi willen tegengaan, is het afgelopen jaar afgerond. Tussen 2017 en 2020 hebben hier 3.106 meisjes het alternatieve ritueel doorlopen. Zij zijn op een gezonde manier vrouw geworden zonder besnijdenis. Andere belangrijke resultaten zijn dat 44 voormalige besnijdsters zich met hulp van Amref Flying Doctors hebben laten omscholen en met een kleine financiële lening eigen bedrijfjes zijn begonnen. En nog een mijlpaal: op 9 oktober 2020 ondertekenden Masai-oudsten uit 7 regio's in Tanzania een verklaring dat in hun gemeenschap geen enkel meisje meer zal worden besneden. Ook ondertekende de Tanzaniaanse overheid richtlijnen – samen met Amref ontwikkeld – om een eind te maken aan meisjesbesnijdenis.

Yes I Do-alliantie

Ethiopië, Kenia en Malawi – 2020 was het laatste jaar van het programma. De afgelopen 4 jaar hebben bijna 80.000 jongeren deelgenomen aan voorlichtingsbijeenkomsten over hun seksuele en reproductieve rechten. 1.882 meisjes hebben het alternatieve ritueel voor meisjesbesnijdenis doorlopen. In totaal hebben we 399 kindhuwelijken kunnen voorkomen en hebben de overheden in de drie landen actie ondernomen bij 146 zaken rondom meisjesbesnijdenis. Ondanks de coronarestricties hebben we ons werk ook in 2020 kunnen voortzetten. Hierbij maakten we gebruik van pick-up-wagens met megafoon en van de radio. In Ethiopië hebben we 9 kleine ziekenhuizen voorzien van speciale voorzieningen voor jongeren. Zij kunnen zich daar laten testen op soa's en zwangerschap en kunnen er terecht voor voorbehoedsmiddelen en seksuele voorlichting. Vorig jaar hebben 32.655 jongeren gebruikgemaakt van deze voorzieningen. Met als direct resultaat dat het aantal tienerzwangerschappen is gedaald. Ook daalde in 2 regio's waar we actief zijn het aantal jonge vrouwen dat voor hun 18e jaar trouwt. In de regio Bahir Dar is deze afname 5%, van 30 naar 25%. In de regio Oewet nam het percentage af met 10%, van 48% naar 38%.

Kom op voor tienermeisjes in Malawi

Malawi – We zagen het afgelopen jaar in dit land meer tienerzwangerschappen door de sluiting van scholen. Om deze trend te stoppen, kregen 3.649 jongeren seksuele voorlichting van jeugdtrainers, opgeleid door Amref. Omdat het niet mogelijk was om in grote groepen samen te komen, deden zij hun werk door middel van huisbezoeken en gebruikten ze megafoons vanaf pick-up-wagens waarmee zij door de straten reden. Daarnaast hebben we, ondanks corona, 44 Outreach-kampen georganiseerd in afgelegen gebieden. Tijdens deze kampen kregen jongeren voorlichting over seks, voorbehoedsmiddelen en de gevaren van tienerzwangerschappen. Tot slot voerden lokale leiders campagne om te voorkomen dat jongeren definitief stoppen met school als gevolg van tienerzwangerschappen en kindhuwelijken.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Mijn lijf, mijn leven

A Nice Place

Kenia – De bouw van A Nice Place, een opvangplek en opleidingscentrum voor meisjes, kwam in 2020 goed en wel van de grond. Het gebouw staat inmiddels en wordt de eerste maanden van 2021 nog afgewerkt. Vanaf de zomer kunnen er 50 meisjes per jaar worden opgevangen, die vluchten voor een besnijdenis of huwelijk. De locatie biedt bedreigde meisjes – die nergens anders terecht kunnen – onderdak, vakopleidingen en lessen in ondernemerschap. Ook (seksuele) rechten komen aan de orde. De meisjes ontwikkelen persoonlijk leiderschap en maken een verschil in hun omgeving.

Een gezonde toekomst voor meisjes in Senegal

Senegal – We hebben 100 studenten en leden van maatschappelijke organisaties opgeleid tot rolmodellen. Zij geven voorlichting over seksuele en reproductieve gezondheid en rechten en strijden actief tegen meisjesbesnijdenis en het toenemende geweld tegen meisjes in het algemeen. Ondanks corona hebben de reeds opgeleide rolmodellen vorig jaar 40 voorlichtingsbijeenkomsten kunnen houden. Ook legden lokale zorgverleners 400 huisbezoeken af waarin zij het gesprek aangingen over seksuele en reproductieve rechten van meisjes en jonge vrouwen.

Gezonde start voor moeder en kind in Noord-Oeganda

Oeganda – In het afgelopen jaar zijn in dit land via Amref Flying Doctors 5 lokale ziekenhuizen onderhouden en gerenoveerd. Er zijn daar nu betere sanitaire voorzieningen en stromend water, waardoor de algehele hygiëne sterk is verbeterd. Het aantal ziekenhuisbevallingen steeg met maar liefst 59%, van 1.097 naar 1.747. Verder hebben we in 2020 24 zorgverleners opgeleid.

Binnen het programma zorgen we ook voor verbeterde sanitatie- en waterpunten. Schoon water is immers de basis voor een goede gezondheid. Lokale zorgverleners gaven gerichte voorlichting over het belang van wc's voor goede hygiëne, met als resultaat een groter aantal mensen dat beschikt over een veilig toilet en schoon water: 839 huishoudens bouwden een veilige wc en 666 huishoudens kregen schoon water. Het directe effect: 17% minder diarreegevallen in het afgelopen jaar, een daling van 1.661 naar 1.384.

Centre of Excellence to End FGM/C

Diverse landen – Vanwege het coronavirus was het afgelopen jaar niet mogelijk grote groepsbijeenkomsten te organiseren. Om meisjes toch te beschermen tegen besnijdenis moesten we binnen het programma creatief zijn.

We hebben gemeenschappen weten te bereiken via talkschows op de radio, flyers en deur-aan-deurbezoeken. Dit deden lokale zorgverleners en rolmodellen, zelf vaak ervaringsdeskundigen, die door Amref zijn opgeleid. Tien van deze rolmodellen uit Kenia, Ethiopië en Tanzania hebben ook een speciale leiderschapstraining gevolgd – om overheidsbeleid rond besnijdenis in de toekomst hopelijk te kunnen beïnvloeden. En dat is nodig, want uit onderzoek naar de invloed van COVID-19 op kindhuwelijken en meisjesbesnijdenis bleek dat het aantal besneden meisjes in 2020 is toegenomen. Belangrijkste oorzaak: de sluiting van de scholen. Andere redenen zijn spanningen thuis, gebrek aan steun vanwege restricties en de verslechterde economische situatie.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Gamechanger

Monica, een activiste en rolmodel uit Tanzania, zet zich in om meisjesbesnijdenis te stoppen.

“Ik ben een trotse Masai-vrouw uit Kilindi, Tanzania. Onze stam heeft een prachtige eeuwenoude cultuur. We dragen kleurrijke kleding en hebben veel respect voor onze ouders. Maar er is een onderdeel uit onze cultuur waar ik niet achter sta: meisjesbesnijdenis. Ik heb veel vrouwen zien lijden en daarom ben ik vastberaden om de gezondheid van vrouwen in mijn dorp te verbeteren. Ik weet dat onderwijs daar een grote rol in kan spelen.”

In de Masai-gemeenschap is besnijdenis heel normaal; het is een eeuwenoude traditie. Meisjes die worden besneden stoppen eerder met school, worden sneller uitgehuwelijkt. Velen van hen lopen daarna een groter risico om zwanger te raken. Monica vertelt: “Ik besloot om op te staan en iets aan deze problemen te doen. Dat was niet makkelijk, want ik merkte dat niemand openlijk over meisjesbesnijdenis wilde praten.”

Langzaam maar zeker boekte ze succes door eerst in gesprek te gaan met de dorpsoudsten. “Zij zijn invloedrijke mannen in de Masai-cultuur, dorpsgenoten luisteren naar hen”, weet Monica. “Het veranderen van een traditie binnen een cultuur lukt niet in één dag. Het kostte me jaren voordat ze begrepen wat ik zei.” Toen zij eenmaal tot hen was doorgedrongen, werd Monica naar voren geschoven om te praten met de meisjes, vrouwen, Morans (jonge krijgers) en ouderen – in feite met iedereen die haar schuwde omdat ze niet besneden was.

Monica’s bevoegenheid bleef niet onopgemerkt. “Ik ontmoette Amref Flying Doctors 6 jaar geleden tijdens een van mijn voorlichtingsbijeenkomsten”, vervolgt ze. “Zij traiden mij om als rolmodel op te treden en

samen reizen we nu naar de meest afgelegen dorpen om een alternatief ritueel voor meisjesbesnijdenis te organiseren.” Dankzij de inzet van Monica zijn er in de afgelopen jaren meer dan 20.000 meisjes in Kenia en Tanzania niet besneden.

De coronapandemie heeft haar werk ernstig bemoeilijkt, zegt Monica. “Door de sluiting van de scholen lopen de meisjes meer risico op (seksueel) geweld. Om deze kwetsbare groep toch te kunnen bereiken, maakt Amref Flying Doctors radioshow’s. En via WhatsApp-groepen blijf ik in nauw contact met de mensen in de dorpen. Mocht een meisje het risico lopen om besneden of uitgehuwelijkt te worden, dan kan ik snel schakelen met de lokale zorgverleners of lokale kinderbescherming.”

“Ik droom van een wereld zonder pijn en besnijdenis”, aldus Monica. “Ik hoop dat meisjes in Tanzania kunnen uitgroeien tot dokter, piloot of ingenieur. Ik geloof dat meisjes alles kunnen worden wat ze willen zolang ze maar de juiste kansen in het leven krijgen. Elke vrouw heeft recht op onderwijs. En niemand heeft het recht om je te besnijden en je dromen af te nemen.”

“Vrouwen hebben recht op onderwijs”

Schoon water, goede hygiëne **Opvallende resultaten**

In 2020 hebben we **3,9 miljoen mensen** bereikt met ons werk voor schoon water, sanitatie en goede hygiëne. Ruim **59.000 mensen** kregen toegang tot schoon water en **31.722 gezinnen** lieten een veilig toilet bouwen. Hierdoor hebben nu **115.053 mensen** toegang tot veilige sanitatie. Deze interventies hebben grote impact. Zo zien we een **afname in diarree**, doodsoorzaak nummer 2 bij kinderen onder de 5 jaar.

Coronavirus

Het coronavirus biedt naast veel ellende gelukkig ook lichtpunten. Sinds de uitbraak van het virus is er in Afrika een daling in watergerelateerde ziektes. Mensen zijn zich nog bewuster van de noodzaak van goede hygiëne en wassen vaker hun handen. Ook Afrikaanse overheden gingen in 2020 inzien dat schoon water en adequate hygiëne cruciaal zijn om verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Datzelfde geldt voor private organisaties én de mensen in de dorpen. Deze ontwikkeling biedt kansen om in Afrika grote stappen te zetten op het gebied van schoon water en sanitaire voorzieningen. Op de korte maar zeker ook op de lange termijn. Er zijn het afgelopen jaar dan ook al enorme vorderingen gemaakt.

Schoon water, goede hygiëne
Schoon water in en rond de stad

Kenia – Samen met Dunea en Homawasco, een lokaal waterzuiveringsbedrijf in Kenia, hebben we het sanitatieprogramma succesvol afgerond. Na 3 jaar hebben ruim 22.000 mensen een veilige wc, meer dan 34.000 mensen kunnen nu goede hygiëne toepassen en 58 gebieden zijn open defecation free verklaard - de term die internationaal wordt gebruikt om aan te geven dat mensen niet meer in de open lucht hun behoeften doen. In 2020 hebben 6.879 huishoudens geïnvesteerd in een watervoorziening. Dit is mede te danken aan de aandacht van lokale overheden voor afdoende hygiëne om coronabesmetting te voorkomen. Ook zijn er het afgelopen jaar 5 rolstoelvriendelijke publieke toiletblokken met wasbakken gebouwd op diverse drukke punten. Hierdoor kan iedereen die om wat voor reden dan ook achtergesteld is, of ze nu arm zijn of een beperking hebben, dezelfde rechten en kansen krijgen. Iedereen hoort immers toegang te hebben tot schoon water en veilige wc's.

Schoon water is een zaak voor iedereen

Ethiopië – Het programma in de sloppenwijken van Addis Abeba en de provincies Afar en Oromia is in 2020 succesvol afgesloten met een aantal zeer mooie resultaten. Zo zien we dat ruim 35.000 mensen nu schoon drinkwater kunnen gebruiken. Mensen hoeven gemiddeld minder ver te lopen: van 20 minuten in 2016 tot 15 minuten nu. In totaal kregen 53.762 mensen toegang tot een wc. Aan het begin van het programma deed nog 7,8% regelmatig zijn behoefte in de openbare ruimte. Dat percentage is gedaald tot 2,9%. Ook zijn de mensen zich bewuster geworden van het belang van goede hygiëne. Onze voorlichtingscampagnes bereikten zo'n 105.000 mensen. Al deze ontwikkelingen hebben eraan bijgedragen dat de bevolking in de projectgebieden vandaag gezonder is. Diarree komt er gemiddeld minder vaak voor: namelijk 13% versus een landelijk gemiddelde van 25,5%.

Duurzame watervoorziening, sanitatie en hygiëne

Diverse landen – Onder de paraplu van het WASH SDG Consortium – het samenwerkingsverband met hulporganisaties Plan Nederland, SNV en WAI (Wash Alliance International) – zijn wij actief in 3 van de 7 landen waar deze groep werkzaam is. In Ethiopië kregen in de afgelopen 2 jaar via dit programma 55.000 mensen toegang tot schoon water. In het Serengeti-district in Tanzania is in 2,5 jaar tijd het aantal huishoudens met een veilig toilet gestegen van 30% naar 62%. En in Oeganda bereikten we 25.797 mensen. In het projectgebied daar wast nu 85% van de bewoners vaker hun handen; dat was 67%. Deze verbeteringen zijn mede te danken aan onze speciale COVID-19-bewustwordingscampagnes en voorlichtingsbijeenkomsten door middel van pick-up wagens door de straten.

'WASH First'

Diverse landen – In de zomer van 2020 besloot het ministerie van Buitenlandse Zaken het WASH SDG Consortium € 6.000.000 extra steun te geven voor een programma gericht op corona, genaamd 'WASH First'. Hiervan ontving Amref Flying Doctors € 1.000.000 voor 2 programma's in Oeganda en Ethiopië. In de Oegandese steden Arua en Yumbe zijn 10 gezondheidscentra verbeterd en 20 zorgverleners getraind in coronazorg. Dertig ondernemers uit beide stadsgebieden werden opgeleid in het maken van vloeibare zeep. Gezamenlijk hebben zij 40 mobiele handwasstations met zeep in hun omgeving geplaatst. Daardoor, in combinatie met de voorlichting door Amref, kunnen nu 1.200 mensen uit risicovolle gemeenschappen veel betere hygiëne toepassen. In Ethiopië zijn speciale coronacampagnes gevoerd met hulp van lokale acteurs, die de mensen wezen op de gevaren van het virus. Ook werden beschermingsmaterialen uitgedeeld, zoals maskers en desinfecterende handgel.

Microfinanciering voor schoon water en een goede hygiëne

Diverse landen – Drie op de vijf mensen hebben geen toegang tot wc's en douches. Hierdoor ontstaan watergerelateerde ziektes. Om dit probleem aan te pakken motiveert Amref Flying Doctors mensen, samen met zijn partners WASTE en Aqua for All, om veilige toiletten te bouwen. Via lokale financiële instellingen bieden we kleine leningen aan waarmee zij dat kunnen doen. Zo werden in 2020 in totaal 51.000 toiletten gebouwd in 6 landen waar het programma actief is. Daarvan profiteren 255.000 mensen. Hiervoor is € 11.000.000 aan leningen verstrekt en huishoudens hebben zelf € 9.200.000 geïnvesteerd.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl.

Gamechanger Lokale zorgverlener Samson

De 55-jarige Samson lacht als je hem vraagt hoe het met hem gaat. Hij is trots en blij. Samson heeft het afgelopen jaar nieuwe kansen gekregen. Niet voor zijn eigen gewin, maar voor zijn gemeenschap. Hij heeft een speciale training gevolgd van Amref Flying Doctors en geeft nu voorlichting over het belang van veilige sanitatie en goede hygiëne.

“Ik laat mensen inzien hoe belangrijk een wc is voor je gezondheid”

Samson werkt al 20 jaar als lokale zorgverlener in zijn gemeenschap in het dorp Ngaramtoni in het Serengeti-district in Tanzania. Al die jaren bezoekt hij dagelijks gezinnen om hen te helpen gezond te blijven. En zijn werk loont. Door de jaren heen waren er al verbeteringen, maar sinds afgelopen jaar ziet hij pas echt grote veranderingen in zijn dorp.

Samson: “Dankzij de training van Amref kon ik groeien en bijeenkomsten organiseren voor mijn gemeenschap. Ik zie dat mensen geïnspireerd en gemotiveerd raken om veilige wc's te bouwen en hun leefomgeving schoon te houden. Sinds dit project is begonnen, zijn de verbeteringen echt merkbaar. Mensen worden niet langer geveld door het uitbreken van een ziekte. Dat maakt me trots.”

“Vóór de start van het project”, vervolgt Samson, “hadden de mensen hele slechte wc's of zelfs helemaal geen wc. Ziektes als diarree, dysenterie en tyfus verspreidden zich snel. Maar sinds mijn opleiding kan ik in bijeenkomsten mijn kennis over goede hygiëne en veilige wc's delen. Ik creëer bewustzijn. Steeds meer mensen zien in hoe belangrijk een toilet is. En zolang dat gebeurt, ga ik door. Ik ben nog lang niet moe. Ik ga door met voorlichting geven. Als mijn gemeenschap maar gezond is.

Ik zou Amref dan ook willen vragen om onderwijs en training te blijven geven, vooral op plaatsen waar de informatie nog niet beschikbaar is. Op die manier kunnen zo veel mogelijk mensen ervan profiteren en gezond worden en blijven.”

Meer goed opgeleide zorgverleners **Opvallende resultaten**

In Kenia, Oeganda en Tanzania zijn in totaal 592 operaties uitgevoerd en in dezelfde landen hebben 3.630 zorgverleners training en bijscholing gekregen. In Malawi hebben we 1.700 lokale zorgverleners getraind met onze app Leap. Zij kunnen nu beschermd zorg verlenen. En 8.800 studenten uit 17 Afrikaanse landen zijn inmiddels actief binnen de online omgeving van onze e-learning-app Jibu.

Coronavirus

We weten allemaal hoe belangrijk zorg is. Zorgverleners zijn de ruggengraat van de samenleving. Hier, maar ook in Afrika. Helaas is op het Afrikaanse continent medische zorg allesbehalve vanzelfsprekend. Een land als Tanzania heeft slechts 1 arts op 25.000 inwoners. In Nederland is dat 1 arts op 285 mensen. De coronapandemie heeft ons doen inzien dat goed opgeleide zorgverleners écht onmisbaar zijn. Daarom heeft Amref in korte tijd meer dan 190.000 zorgverleners getraind op corona. Zij weten hoe ze vermoedelijke gevallen moeten identificeren, isoleren en doorverwijzen. Daarnaast hebben de zorgverleners geleerd hoe ze voorlichting moeten geven over goede hygiëne om overdracht van het virus te voorkomen.

Meer goed opgeleide zorgverleners

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Malawi Guardians

Malawi – Het tweede jaar van dit mooie programma ging goed van start. Met de mobiele trainingsapp Leap werden nieuwe lokale zorgverleners opgeleid om basiszorg te verlenen en zo het tekort aan medische zorg te dichten. Kort na een knallende start deed corona echter ook haar intrede in Malawi. Al snel werd duidelijk dat Leap kansen bood in de strijd tegen het virus. We ontwikkelden in samenwerking met de overheid een COVID-19-module binnen Leap en hebben deze in recordtempo uitgerold. Om zeker te stellen dat zorgverleners goed beschermd hun werk konden doen, zorgden we binnen het programma ook voor essentiële beschermingsmiddelen. Aan het eind van 2020 is het ons gelukt om meer dan 1.700 lokale zorgverleners met Leap op te leiden. Zij kunnen nu veilig zorg verlenen.

Goede zorg voor zwangere vrouwen in Zambia

Zambia – 2020 was een uitdagend jaar voor het programma in Zambia, waar we ons inzetten voor veilige geboortes voor moeder en kind. Dit doen we onder andere door verpleegkundigen te trainen in respectvolle kraamzorg en hen bij te scholen over complicaties tijdens de bevalling en geboorte. De druk op zorgpersoneel in Zambia is hoog, er zijn niet genoeg zorgverleners om de hele gemeenschap te helpen. Corona voerde die druk nog verder op. Gelukkig hebben we het afgelopen jaar toch 750 eerstelijns zorgverleners kunnen trainen op COVID-19 en 450 verpleegkundigen en medisch begeleiders ondersteund via virtuele mentorschapsessies. Tegelijkertijd hebben we 500 lokale zorgverleners opgeleid in COVID-19; zij begeleiden zwangere vrouwen tijdens de zwangerschap en na de bevalling.

Medische zorg en training in afgelegen gebieden

Kenia, Oeganda en Tanzania – Ondanks beperkingen door de pandemie konden we in de tweede helft van vorig jaar 25 Outreach-kampen organiseren. We hebben 592 operaties uitgevoerd en konden 3.630 zorgverleners opleiden. Het Outreach-programma heeft ook bijgedragen aan de aanpak van COVID-19. In Oeganda en Kenia hebben we de ministeries van Gezondheid en enkele ziekenhuizen ondersteund met het leveren van persoonlijke beschermingsmiddelen, afvalbakken en ontsmettingsmiddelen. In Tanzania hebben we zorgpersoneel getraind in procedures voor infectiepreventie en -bestrijding.

Amref International University (AMIU)

Diverse landen – Voor Amref International University was 2020 door corona een uitdagend jaar. Het onderwijsprogramma werd volledig digitaal. De universiteit heeft in korte tijd haar cursussen online moeten zetten, en daar kwam veel zorg, tijd en aandacht bij kijken. Het afgelopen jaar konden gelukkig ook 4 nieuwe bachelor- en masterprogramma's worden geaccrediteerd. Er werden 379 nieuwe studenten aangenomen, en er zijn verschillende COVID-19-onderzoeken door studenten opgezet.

Jibu

Diverse landen – Ons leerplatform Jibu is uitgebreid met een app voor de mobiele telefoon en tablet. Er zijn 30 cursussen ontwikkeld. 680 studenten hebben in 2020 de modules succesvol afgerond. 8.800 studenten uit 17 Afrikaanse landen zijn nu actief binnen de online-omgeving. Populaire cursussen in het trainingsprogramma zijn interventies tegen longontsteking en diarree bij kinderen onder de 5 jaar, en leiderschapsmanagement.

Leap

Diverse landen – In 2020 werd ons e-learning-platform Leap veelvuldig ingezet om zorgverleners te trainen op COVID-19. Middels dit platform zijn in korte tijd zo'n 190.000 zorgverleners opgeleid. Zorgverleners zijn ook getraind op andere essentiële gebieden, zoals moeder- en kindzorg. Leap is op dit moment beschikbaar in Kenia, Malawi, Ethiopië, Zambia, Oeganda, Rwanda, Zuid-Soedan, Senegal en Zuid-Afrika. Onze ambitie is om het platform ook in andere landen beschikbaar te maken. We [onderzoeken samen met Philips Foundation en RVO](#) hoe we dat het beste kunnen doen.

Gamechanger

Verloskundige Jemimah

“Ik voel me bevoorrecht in mijn werk”

Verloskundige Jemimah woont in Emali – een snelgroeiende stad in het district Makueni in Kenia. Sinds 2011 werkt ze met veel toewijding als verlos- en verpleegkundige in het Emali Model-ziekenhuis. We spraken haar over de veranderingen door de coronapandemie.

Voor de pandemie begeleidde Jemimah zo'n 40 bevallingen per maand, maar door de ingestelde avondklok zag ze die aantallen week na week afnemen.

“Als gevolg van de avondklok moesten vrouwen noodgedwongen thuis bevallen, zonder enige vorm van professionele begeleiding”, vertelt ze. “Het maakt me verdrietig dat veel vrouwen door medische complicaties zijn overleden, simpelweg omdat er geen hulp in de buurt was. Dat was zo onnodig en zo verschrikkelijk triest.”

Amref Flying Doctors werkt nauw samen met de nationale en regionale overheden en heeft deze problematiek bij hen onder de aandacht gebracht. Daarna zijn maatregelen genomen. Zo hebben taxichauffeurs inmiddels een speciale ontheffing om 's nachts zwangere vrouwen te vervoeren. Jemimah: “Hierdoor werd de situatie al snel minder schrijnend en kwamen er geleidelijk weer meer vrouwen naar ons ziekenhuis om te bevallen.”

“Door het sluiten van de scholen hebben de meeste kinderen en tieners bijna driekwart jaar thuisgezeten. Tieners hadden hierdoor veel tijd om af te spreken met vriendjes en vriendinnetjes en er was weinig toezicht van ouders en leraren. En dan zie je dat ze slechte

relaties krijgen, wat er weer in resulteert dat meisjes zwanger raken. Dit heeft niet alleen enorm nadelige gevolgen voor hun lichaam, maar ook voor hun toekomst.”

Jemimah maakt zich zorgen: “We weten dat tienermeisjes vaak niet naar het ziekenhuis komen voor of tijdens de bevalling. Uit schaamte of uit onwetendheid. Dit betekent dat er in de komende maanden veel meisjes thuis zullen gaan bevallen, zonder professionele begeleiding. Dit stemt me treurig, omdat het ongetwijfeld voor veel complicaties gaat zorgen.”

“Maar”, zegt ze, “er zijn ook positieve ontwikkelingen. Wij werken als zorgpersoneel bijvoorbeeld nauw samen met de lokale zorgverleners hier in de regio. Hun aantal groeit snel doordat Amref hen traint via hun mobiele telefoons. De zorgverleners gaan van huis tot huis om mensen voorlichting te geven – ook over corona. Op deze manier kunnen we heel veel onnodige ellende voorkomen!”

Medische zorg voor iedereen **Opvallende resultaten**

In Kenia hebben het afgelopen jaar **499 vrouwen** en hun gezinnen zich opgegeven voor een zorgverzekering, nadat zij hierover waren voorgelicht door hun lokale zorgverlener. In Tanzania hebben bedrijven en ngo's **beleid aangenomen** voor het betalen van lokale zorgverleners voor hun belangrijke werk. En de 3 projectziekenhuizen in Makueni County in Kenia zagen een **toename van 92%** in het aantal bezoekers, zodat veel meer mensen zorg hebben gekregen.

Coronavirus

Het Afrikaanse continent, waar de medische sector niet is toegerust op grote aantallen ernstig zieke mensen, zette zich schrap toen de eerste coronapatiënt werd geïdentificeerd. Niet alleen het ontoereikend aantal IC-bedden en de beperkte testcapaciteit bleken reden voor bezorgdheid. Ook de reguliere zorg – zoals kindergeneeskunde, gynaecologie, vaccinatiëprogramma's en verzorging gericht op adolescenten – werd en wordt geraakt door de coronacrisis. Ziekenhuizen staan onder druk, overheidsmaatregelen bemoeilijken de toegang tot zorg. Want hoe bereik je het ziekenhuis als er een strikte avondklok wordt gehanteerd? Vrouwen bevielen soms op straat, omdat zij niet op tijd in het ziekenhuis konden komen. En in Malawi lag het vaccinatiëprogramma voor kinderen 3 maanden stil. De impact van corona is groot.

Medische zorg voor iedereen

i-PUSH', een gezonde revolutie

Kenia – Via lokale zorgverleners hebben in 2020 499 vrouwen zich aangemeld voor de NHIF, de nationale zorgverzekering. Dit aantal is lager dan wij en PharmAccess, waarmee we samenwerken binnen het programma, hadden gehoopt. Dit komt door corona. Groepsbijeenkomsten waren niet mogelijk en plaatselijke zorgverleners konden minder makkelijk vrouwen bereiken om hen voor te lichten over het nut van een zorgverzekering. Bovendien maakt de onzekere economische situatie mensen behoudend. Toch bereikten we met de nieuwe aanmeldingen 1.270 gezinsleden. Verder heeft de Keniaanse overheid het afgelopen jaar een tool ontwikkeld waarmee wij samen met hen gezinnen met een laag inkomen in kaart zullen brengen. Zo kunnen we de komende jaren armere gezinnen actief ondersteunen en toegang geven tot zorg.

Health Systems Advocacy Partnership

Diverse landen – Ondanks de coronapandemie was 2020 een succesvol jaar voor het Health Systems Advocacy (HSA) Partnership. Het 5-jarig partnerschap, dat zich sterk maakte voor goede en betaalbare zorg, is hiermee afgesloten. Lokale organisaties in Kenia, Malawi, Oeganda, Tanzania en Zambia staan nu sterker en zetten zich in voor betere seksuele gezondheid en rechten. Zo hebben in Tanzania ngo's en bedrijven beleid aangenomen voor lokale zorgverleners, die nu eindelijk betaald worden voor hun belangrijke werk. In Oeganda heeft de lobby van de Kabale Women's Group bij de overheid ervoor gezorgd dat anticonceptie nu gratis verkrijgbaar is. In Zambia gaat het platform van lokale zorgverleners ook na afronding van dit programma door met het onderling delen van kennis en het opkomen voor hun rechten. En in Malawi hebben politieke partijen op aandringen van de HRH-coalitie (Human Resources for Health), een partner van Amref Flying Doctors, toegezegd de financiering voor gezinsplanning en volksgezondheid te verhogen.

Samen sterk: zorg voor iedereen in Makueni

Kenia – In 2020 is de testfase van het programma afgerond en is de impact door een externe partij geëvalueerd. De bevindingen waren zeer positief. In de 3 ziekenhuizen binnen het project steeg het aantal bezoekers met maar liefst 92%, waardoor dus veel meer mensen zorg hebben gezocht en gekregen. Ook zwangere vrouwen wisten de lokale ziekenhuizen beter te vinden: het aantal prenatale onderzoeken ging omhoog met 31% en het aantal bevallingen in de ziekenhuizen steeg de laatste 1,5 jaar met 48%. Tegelijk liet de evaluatie zien, dat de manier waarop Amref Flying Doctors, Philips en de lokale overheid van Makueni samenwerken, zorgt voor een financieel gezond en duurzaam zorgsysteem. Kortom, prachtige resultaten en alle reden om het programma in de hele regio op te schalen. In mei 2020 hebben Amref en Philips daartoe een voorstel ingeleverd bij de overheid van Makueni County. Dit voorstel bepleit onder andere, dat Makueni cruciale onderdelen van de eerstelijnszorg minstens 12 jaar lang uitbesteedt aan Amref en Philips. Samen kunnen we zo de (kwaliteit van de) zorg op een financieel duurzame manier voor ruim 1 miljoen mensen verbeteren.

 Medische zorg voor iedereen**Innovate for Life**

Ethiopië en Kenia – Onder de vlag van het 'Innovate for Life'-programma steunen we elk jaar ambitieuze, innovatieve ondernemers in de gezondheidszorg in Afrika. Het afgelopen jaar zijn we aan de slag gegaan met 2 ondernemers uit Kenia en 2 uit Ethiopië. Hun vernieuwingen liepen zeer uiteen: van het opsporen en helpen van zwangere vrouwen in rondtrekkende bevolkingsgroepen in Noord-Kenia tot betaalbare thuiszorgservice in Ethiopië. Na diverse gesprekken en trainingen werken we nu toe naar samenwerking tussen Amref Flying Doctors en deze ondernemers. Met als doel hun gezondheidsoplossingen te testen, optimaliseren en op te schalen, zodat nog meer mensen ervan kunnen profiteren.

m-Jali

Kenia – Ruim 2 weken nadat de eerste coronabesmetting begin 2020 in Nederland bevestigd werd, bereikte het coronavirus helaas ook Kenia. De lokale overheid van Makueni zag al snel in, dat ze metéén data nodig had om de corona-uitbraak onder controle te krijgen. Daarom ontwikkelde Amref Flying Doctors samen met hen een nieuwe functie op het digitale m-Jali-platform, dat we sinds 2018 gebruiken om gezondheidsgegevens te verzamelen. Met deze nieuwe functie kunnen we groepen opsporen die extra kwetsbaar zijn voor corona, zoals mensen met diabetes of hypertensie. Zodat de overheid extra maatregelen kan nemen om deze groepen te beschermen. Inmiddels zijn meer dan 200 lokale zorgverleners getraind in het gebruik van de oplossing.

Kijk voor een toelichting op onze projecten op www.amref.nl

Betere zorg voor zwangere vrouwen in Kenia

Kenia – Samen met de Philips Foundation hebben wij vorig jaar een programma opgestart waarin we Keniaanse verloskundigen opleiden tot ondernemers, zodat zij zelf een inkomen kunnen verdienen. We trainen hen in het maken van echo's bij zwangere vrouwen met een mobiel echo-apparaat. Dit apparaat wordt door verschillende verloskundigen gedeeld en een ervaren radioloog kan op afstand meekijken en advies geven om de zorgkwaliteit te waarborgen. De WHO adviseert vrouwen om een echo te laten maken als ze 24 weken of korter zwanger zijn, maar helaas gebeurt dit in Kenia te weinig; de meeste vrouwen hebben daar simpelweg geen toegang toe. Met dit programma verbeteren we de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg. Met een echo kan de ontwikkeling van het ongeboren kind worden gevolgd. In de pilotfase van het project zijn 1250 echo's gemaakt bij zwangere vrouwen, waarbij 18 zwangerschappen met een hoog risico zijn geïdentificeerd. Dit leidt tot betere gezondheid van zowel moeders als kinderen. Het komend jaar zal het programma verder worden uitgerold.

Gamechanger Dokter Godfrey

“De communicatie tussen de dorpen en het ziekenhuis is enorm verbeterd”

“In Kenia krijgt iedereen die in levensgevaar is zorg – verzekerd of niet. Maar voor alles wat daarbuiten valt of daarop volgt, geldt: eerst betalen, dan pas zorg.” Dit vertelt de bevolgen Godfrey Wangila, dokter en manager van het Shibwe County Hospital in het district Kakamega in Kenia. “De angst voor de rekening is zo groot, dat mensen zorg zo lang mogelijk mijden of onbehandeld naar huis terugkeren. Hierdoor sta je als dokter machteloos.”

“Maar dankzij het i-PUSH programma van Amref Flying Doctors en PharmAccess is het aantal verzekerde patiënten de afgelopen jaren enorm gegroeid. Een paar jaar geleden, bij de start van het programma, waren er in deze regio slechts zo'n 40 patiënten met een zorgverzekering; inmiddels zijn dat er 3.500. Dus komen er veel meer mensen naar het ziekenhuis.”

Deze ontwikkeling biedt niet alleen voordelen voor de patiënt, maar komt ook de kwaliteit van de zorg ten goede. “Voorheen”, legt dr. Wangila uit, “konden veel patiënten niet voor behandelingen betalen, waardoor we als ziekenhuis een laag en onvoorspelbaar inkomen hadden. Maar doordat nu zoveel meer patiënten verzekerd zijn, worden hun zorgkosten gedekt en stroomt er vanuit de verzekering geld naar het ziekenhuis. Hierdoor kunnen wij onze zorg beter financieren, onze apotheek bevoorraden en in de toekomst hopelijk ook meer personeel aannemen. Zo kan ons ziekenhuis dankzij de toename van het aantal verzekerde patiënten betere zorg verlenen.”

“Een andere grote verandering”, zegt Wangila, “is dat we al onze gegevens hebben gedigitaliseerd. We kunnen nu met één druk op de knop overzichten maken en bijvoorbeeld zien welke medicijnen we moeten bestellen en wat op een bepaald moment de meest voorkomende ziektes in de regio zijn. Op deze manier kunnen we makkelijker het grotere plaatje overzien en daarop inspelen.”

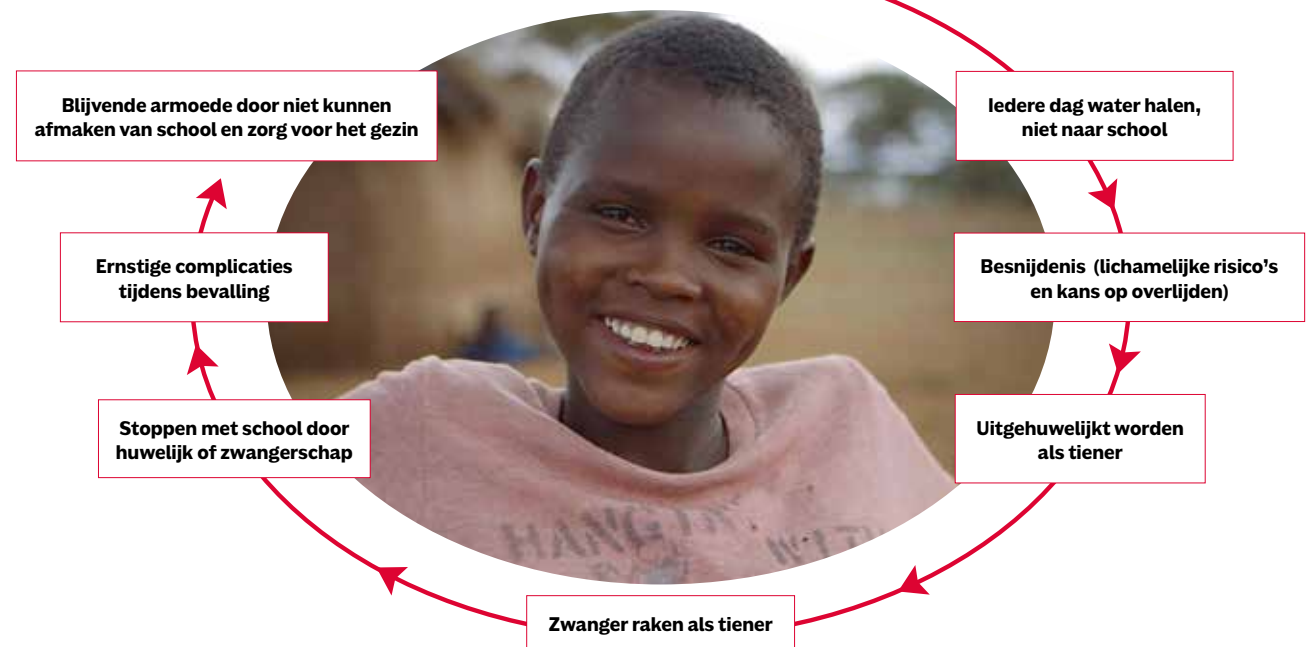
“Ook hebben we nu beter zicht op onze patiënten. Als ze binnenlopen, heb ik direct al hun informatie op een rij. Waardoor het vertrouwen in de zorg sterk is verbeterd.” Tegelijkertijd valt er volgens dr. Wangila nog winst te behalen. Zeker nu de COVID-19-epidemie toont hoe kwetsbaar de moeders in Kakamega zijn. “Mijn droom is dat iedereen in Kenia een zorgverzekering heeft. Want ieder mens verdient goede, betaalbare zorg. Juist nu!”

Onderzoek en bewijsvoering

Bewijsvoering voor het effect van onze projecten in Afrika heeft een centrale plek in ons werk.

We onderzoeken voortdurend hoe we onze programma's zo doelmatig mogelijk kunnen inzetten. We leren van nieuwe inzichten, zowel in- als extern, en passen waar nodig onze aanpak aan.

Mogelijke barrières voor Sabina

Sabina

Dit is Sabina. Ze groeit op in Kajiado, een prachtig gebied in Kenia. Iedereen weet dat haar leven er anders uitziet dan een meisje van 12 uit Nederland. Maar de dromen van deze meisjes zijn niet zo verschillend. Helaas is het voor Sabina een stuk lastiger om haar dromen te bereiken.

Sabina's realiteit is dat zij iedere dag 15 kilometer moet lopen om water te halen. Hierdoor kan ze vaak niet naar school. Ook loopt zij het gevaar om besneden te worden, wat de overgang van meisje naar vrouw markeert. Na de besnijdenis is trouwen en kinderen krijgen een logische stap. Als dat gebeurt, zal Sabina haar school nooit afmaken.

Wij werken aan het wegnemen van deze barrières. En we zien in, dat we daar met 1 project niet komen. Als we 1 barrière verwijderen, zoals het water halen, dan blijven er nog steeds vele over. Die belemmeringen beperken zich ook niet tot de periode van een project (vaak zo'n 5 jaar). Daarom willen we meer en meer programmatisch werken, waarbij we overkoepelend bekijken wat er nodig is over een langere periode.

“We wisten simpelweg niet dat er zoiets was als prenatale zorg. We gingen alleen naar het ziekenhuis – dat ver weg lag – voor de bevalling”

Ethiopische vrouw uit de Afar-regio

Door onze investeringen in projectoverstijgend onderzoek – we hebben een impactstudie gedaan over een periode van 10 jaar – weten we dat het percentage meisjes dat wordt besneden in het gebied waar wij werken met 24% is gedaald. En dat meisjes als Sabina 2,5 jaar langer op school zitten. We volgen Sabina tot zij 25 jaar is. Zo zien we haar opgroeien en zien we de uitdagingen die zij tegenkomt. Op die manier kunnen we onze aanpak steeds verbeteren en ingrijpen als dat nodig is. Sabina is inmiddels 15 en we zijn trots dat zij niet is besneden en nog steeds op school zit. Zij staat centraal in alles wat we doen.

Vrouwen met impact

We willen graag weten wat de impact van ons werk is op meisjes en jonge vrouwen in de landen waar wij werken. Al 5 jaar onderzoeken we daarom hoe de gezondheidssituatie van vrouwen gaandeweg verandert en welke onderwerpen zij belangrijk vinden. Dit jaarlijks terugkerende onderzoek heeft in Ethiopië inmiddels tot mooie inzichten geleid.

Op fysiek, menselijk, economisch, sociaal, politiek en cultureel vlak ervaren meisjes en jonge vrouwen in Afrika veranderingen in de afgelopen 20 jaar als positief. Over natuurlijke veranderingen zijn ze negatief, omdat het klimaatprobleem zich in Ethiopië manifesteert in extreme omstandigheden, zoals droogte, overstromingen en sprinkhanenplagen. Urbanisatie heeft er daarentegen voor gezorgd, dat mensen betere toegang hebben tot elektriciteit, water, communicatie en transport. Ook is de toegang tot onderwijs verbeterd.

Opmerkelijk is dat ondanks de politieke instabiliteit, deelnemers in bijna alle gebieden opvallend positief waren over, en vooral de nadruk legden op, de groeiende aandacht voor gendergelijkheid, vrouwen-empowerment en vrouwen- en mensenrechten.

Als je kijkt naar de gezondheidssituatie, zijn de vrouwen bezorgd over de groei van ziekte-uitbraken zoals COVID-19 en cholera. Maar men is unaniem gunstiger gestemd over de toegang tot gezondheidszorg via klinieken en lokale zorgverleners, die hen informeren over gezondheid, ziekte en ziektepreventie.

Academisch onderzoek laat zien dat de Ethiopische aanpak – waarin lokale zorgverleners een cruciale rol spelen – de moedersterfte wezenlijk heeft teruggebracht (Rieger 2019). Ook geloven de ondervraagde mensen dat door deze aanpak de praktijken van besnijdenis en kindhuwelijken zijn afgenomen. Iets wat wij ook terugzien in de evaluaties van programma's als 'Yes I do'.

Wanneer we kijken naar onze programma's die bijdragen aan deze veranderingen in Ethiopië, worden we vooral (h)erkend voor onze ondersteuning bij het bouwen en versterken van klinieken. In sommige gebieden worden we genoemd vanwege onze rol bij het verbeteren van WASH-faciliteiten, het trainen van zorgverleners en bestrijding van schadelijke praktijken in de gemeenschap, al lijkt onze rol bij dit laatste punt minder zichtbaar. Dit klopt ook, omdat we hierbij gebruikmaken van bestaande structuren om aan te zetten tot verandering van binnenuit de gemeenschap.

Onderzoek naar digitaal leren

Amref Flying Doctors investeert veel in het opleiden en versterken van zorgverleners en maakt daarbij steeds meer gebruik van technologie, zoals e- en m-learning: ofwel leren via de computer of de mobiele telefoon. Met onze leerplatformen kunnen we niet alleen zorgverleners opleiden, maar ook kennis onder zorgverleners verspreiden. Hierdoor blijft de capaciteit van het zorgpersoneel zelfs in de meest afgelegen gebieden op niveau. Tijdens de COVID-19-maatregelen bleek het digitale leerplatform bovendien een snelle en veilige manier om informatie over de pandemie breed en in alle lagen van de bevolking bekend te maken en zo voorzorgsmaatregelen te stimuleren.

Het afgelopen jaar hebben we verder onderzoek gedaan naar het versterken van onze digitale platformen. Hier kwam een aantal aanbevelingen uit, zoals: het verbeteren van supervisie; het afstemmen van trainingen op specifieke doelgroepen; en het ontwikkelen van speciale modules om gevoelige onderwerpen als seksuele gezondheidszorg makkelijker bespreekbaar te maken. Vanuit Nederland dragen we bij aan de financiering van de programma's en aan beleidsbeïnvloeding. En helpen we mee bij de ontwikkeling en uitvoering van projecten.

Onze belanghebbenden

Amref Flying Doctors krijgt financiële steun van het ministerie van Buitenlandse Zaken, de Nationale Postcode Loterij, bedrijven, stichtingen en ruim 100.000 donateurs. Daar zijn wij heel blij mee. Zij maken ons werk in Afrika mogelijk.

Partijen samenbrengen

We zijn altijd actief op zoek naar (strategische) partners, zoals andere ontwikkelingsorganisaties, kennisinstituten, bedrijven en overheidsorganisaties als het ministerie van Buitenlandse Zaken. Partners die verschillende maatschappelijke gebieden vertegenwoordigen en ons werk kunnen aanvullen, ondersteunen en verrijken. Bundeling van krachten heeft ook de specifieke aandacht van het ministerie van Buitenlandse Zaken: in publiek-private verbanden werken overheid en bedrijven langdurig samen aan kwaliteitsprojecten. Zoals ook aan projecten die de handel en ontwikkeling in Afrika stimuleren. Hierbij is het onze rol om alle relevante partijen samen te brengen, speciaal gericht op de verbetering van de gezondheid van Afrikaanse meisjes en vrouwen.

Netwerken

We nemen deel in nationale en internationale netwerken. Samen met onze partners bundelen we de aanwezige kennis, menskracht en talenten. Dit heeft uiteraard het grote voordeel dat we met extra slagkracht aan onze gezamenlijke doelen kunnen werken. De netwerken hebben een sterke stem bij overheden en internationale organisaties. Wij zijn onder meer lid van: de Alliance for Sustainable Water, Sanitation and Hygiene: Empowered through WASH, Communities at the Heart of UHC, de Dutch Global Health Alliance, het End FGM EU Network, Girls Not Brides, het Global Platform for Action to End FGM/C, Goede Doelen Nederland, de Nederlandse Human Resources for Health Alliantie, Netherlands Platform for Global Health Policy and Health Systems Research, het Netherlands Water Partnership, Partos, Share-Net, het SRGR-platform en WO=MEN.

Met dank aan...

Iedereen die zich in het afgelopen jaar voor een gezond en sterk Afrika heeft ingezet of er op de een of andere manier bij betrokken is geweest, danken wij hartelijk voor hun steun!

Accenture, Achmea Foundation, Bennink Foundation, Better Future, J.B. Blumenthal Stichting, Bosker Cardio B.V., Bouwhuis Bouwtechniek B.V., Contribute Foundation, DHL, Dr2, Dunea Duin & Water, Elmec Handels- en Ingenieursbureau B.V., Elsevier Foundation, FMO, Fonds Klinkerpad, Goede Doelen Stichting, St. Talent, Humberto Tan, Karin Kortlang Stichting, Kok Houtagenturen, LTP, Mabs4.0, Made Blue, Medas B.V., MegaGroup, ministerie van

Buitenlandse Zaken, Moyee Coffee, Nationale Postcode Loterij, ORTEC, Philips, Philips Foundation, Practical Agile NL, RAI Amsterdam, RGA International Reinsurance Company dac, Rijppaert & Peeters Advocaten, Royal Schiphol Group, Salesforce, Soroptimistenclub Helmond-Peelland, Spatkap, Stichting 75 jaar NBB, Steunstichting Gezondheidszorg Voorschoten, Stichting Dioraphte, Stichting Mebi, Stichting Ondersteuningsfonds Zorg, Welzijn en Sport,

Stichting Retourschip, Stichting Raam, Stichting Roer, TNO, Triodos Foundation, UdinkScheepel Advocaten, Verdonck Klooster & Associates, VOx Impuls, VvAA Groep, Waterstarters, Wolting & Versteegh, Zeeuw & Zeeuw, Zermelo Software B.V., leden van de Amref Business Club, onze ambassadeurs Lieke van Lexmond en Saskia Noort, en ruim 100.000 donateurs.

Fondsenwerving

Ons werk is alleen mogelijk dankzij de steun van mensen en organisaties die een gezond en sterk Afrika een warm hart toedragen. We zijn erg dankbaar voor alle bijdragen. Ook in 2020 wisten talrijke donateurs, bedrijven, stichtingen en andere gulle gevers ons te vinden.

Particuliere fondsenwerving

Het afgelopen jaar riepen we (potentiële) donateurs op om ons te steunen in de strijd tegen het coronavirus op het Afrikaanse continent. Bijvoorbeeld door een donatie te doen om een lokale zorgverlener met spoed een coronatraining te kunnen geven. Onze oproep raakte velen. Door de druk op de zorg in Nederland beseften mensen des te meer hoe kwetsbaar de zorgsystemen in Afrikaanse landen zijn. Dit leverde extra steun op van bestaande én nieuwe donateurs. Van 100.239 donateurs in 2019 gingen we naar 106.342 donateurs in 2020. Een stijging van ruim 6%.

Zo'n 70% van de nieuwe donateurs werven we aan de deur en op straat. Zowel in Nederland als in België. Tijdens de diverse lockdowns waren we soms genoodzaakt de werving volledig stil te leggen, maar gelukkig konden we de wervings-activiteiten op andere momenten weer inhalen. We ondervonden dit ook door meer digitaal te communiceren met onze achterban. De inkomsten uit online-donaties groeiden zo met maar liefst 125%.

In 2020 ontving Amref Flying Doctors het mooie bedrag van € 525.602 uit nalatenschappen. We zijn iedereen zeer dankbaar voor deze mooie steun na leven.

Donateurs in 2020

106.342

2019: 100.239 donateurs

Inkomsten uit fondsenwerving

€ 22.258.580

2019: € 22.688.759

**'Amref luistert en faciliteert.
Afrika doet het'**
Han en Gieneke

**'Wij steunen Amref al heel lang en
hebben veel vertrouwen in de
organisatie en de mensen.
Amref doet goed werk op het gebied
van gezondheidszorg, hygiëne en
voorlichting'**
Ben en Mia Oppelaar, Stichting Mebi

**'Amref Flying Doctors geeft niet alleen
hulp, maar geeft met plaatselijke
trainingen hun medische kennis ook
dóór'**
Margreet

Opgehaald door bedrijfspartners

€ 846.803

2019: € 1.374.297

Door vrijwilligersprogramma Philips

€ 158.000

Een nieuw initiatief uit 2020 is dat we donateurs die ons in hun testament opnemen executeurschap aanbieden.

Via onze papieren kwartaalnieuwsbrief 'Afya Bora Afrika' ('Goede gezondheid Afrika') en de maandelijkse e-mailnieuwsbrief hielden we onze donateurs ook in 2020 op de hoogte van ons werk. Door de coronamaatregelen konden we helaas geen donateursbijeenkomsten houden. Als alternatief organiseerden we het webinar 'Amref in coronatijd' over de situatie in Afrika en de manier waarop Amref Flying Doctors het virus bestrijdt.

Zakelijke fondsenwerving

Ondanks de grote impact van de coronacrisis op het bedrijfsleven, zijn we trots dat we samen met onze bedrijfspartners het prachtige bedrag van € 850.000 hebben opgehaald in 2020.

De samenwerking met onze zakelijke partners richt zich echter op meer dan alleen het werven van fondsen. Partners ondersteunen ons met hun expertise, geven ons een podium en

we ondernemen samen in Afrika om de gezondheidszorg te verbeteren. Onze samenwerking met FMO, ORTEC en VvAA is verlengd en we hebben ook enkele nieuwe partners, zoals Salesforce, Rijk Zwaan en LTP.

FMO

Met de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO werken we aan duurzame en schaalbare businessmodellen voor de verbetering van eerstelijnszorg in Afrika. We betrekken de Nederlandse private sector hierbij en maken daarbij gebruik van elkaars waardevolle netwerk. Een mooi resultaat in 2020 was de intensieve begeleiding vanuit onder andere FMO van een eerste Public Private Partnership (PPP) gericht op de zorg in Kenia. Lees er meer over op pagina 26.

Philips

In de intensieve samenwerking met Philips en de Philips Foundation is onze ambitie om 10 miljoen Kenianen goede zorg te bieden. We werken samen aan het financieel duurzaam maken

van het zorgstelsel in het district Makueni in Kenia. Lees op pagina 26 meer over de fraaie resultaten.

Samen met de Philips Foundation hebben wij het afgelopen jaar een programma ontwikkeld om Keniaanse verloskundigen op te leiden tot ondernemers, zodat zij zelf een inkomen kunnen verdienen. Meer hierover op pagina 26.

We ontvingen in totaal ruim € 158.000 door fondsenwervende activiteiten binnen het vrijwilligersprogramma van de Philips Foundation. Een enthousiaste groep medewerkers van Philips ontwikkelde samen met onze Afrikaanse collega's een social mediacampagne ter promotie van borstvoeding. In december zetten medewerkers een crowdfundingactie op touw om geld op te halen voor Afrikaanse (aanstaande) moeders.

Royal Schiphol Group

Voor Schiphol was het een heftig jaar vanwege het drastisch teruglopende aantal vluchten en reizigers. Hierdoor was logischerwijs ook de opbrengst uit de muntzuilen lager dan voorgaande jaren: toch haalden we in 2020 nog ruim € 50.000 op.

Ook zijn we blij met de gratis zichtbaarheid die we jaar op jaar krijgen op de luchthaven. Verder kregen we rond de feestdagen in december aandacht in de marketingcampagne van Schiphol. En aan het eind van het jaar opende op de E-pier de prachtige fototentoonstelling 'A journey to change' van Humberto Tan.

VvAA

Samen met VvAA richten we ons op het opleiden van medisch personeel in Afrika. Via het crowdfundinginitiatief 'Zorgverleners voor Zorgverleners' riepen we het afgelopen jaar leden van VvAA op om hun eigen acties te organiseren om geld in te zamelen voor de opleiding van zorgverleners in Malawi. Al die ledenacties samen brachten het fantastische totaalbedrag op van € 264.679. Naast deze fondsenwervende activiteiten organiseerden VvAA en Amref gezamenlijk een webinar over de impact van het coronavirus op het Afrikaanse continent. We sloten het jaar af met een mooie special van het vakblad Arts & Auto over het werk van Amref Flying Doctors. En tot slot

zamelden enthousiaste VvAA-leden medische boeken in voor de Amref International University in Nairobi.

Made Blue, RAI Amsterdam & Ortec

Onze partner Made Blue steunde het project 'Schoon water is een zaak voor iedereen' met maar liefst € 100.000. Onze lang gewaardeerde partner RAI Amsterdam heeft het afgelopen jaar € 8.850 opgehaald tijdens de virtuele Interclean-beurs. ORTEC ontwikkelde een oplossing voor ons Ethiopische kantoor om financiële en HR-processen beter te laten verlopen. Daarnaast helpt ORTEC ons ook met het verbeteren van de zogeheten data journey en de datakwaliteit in ons programma 'Microfinanciering voor schoon water en een goede hygiëne'.

Verdonck Klooster Associates (VKA) begeleidt ons bij projecten waar digitalisering belangrijke succesfactoren zijn. En dat zijn er steeds meer. Dit jaar heeft VKA onder andere een risicoanalyse gemaakt voor onze oplossingen m-Jali en Leap.

Amref Business Club

De leden van de Amref Business Club steunen ons al sinds 2012 met hun kennis, expertise en betrokkenheid, en bovendien met een jaarlijkse bijdrage van € 7.500. De club telde in 2020 12 leden. In dit jaar gaven zij bovenop de contributie nog een

extra donatie. Die is bestemd voor het Amref-programma in de stad Adama in Ethiopië – erop gericht dat 3.000 kinderen op scholen, alsook de omwonenden, blijvend gebruik kunnen maken van sanitaire voorzieningen.

Nationale Postcode Loterij

Op het Goed Geld Gala 2020 van de Nationale Postcode Loterij vielen we maar liefst 3 keer in de prijzen. Sinds de start van onze samenwerking met de Nationale Postcode Loterij in 2000 ontvangen we elk jaar een vaste bijdrage van € 900.000. Dit bedrag is ongeoormerkt, wat betekent dat we de financiële steun vrij kunnen besteden. Zo kunnen we investeren in de verdere groei en professionalisering van onze organisatie en in innovatie. Naast de reguliere jaarlijkse bijdrage kregen we in 2020 ook nog extra financiering voor 2 bijzondere projecten. Ten eerste voor ons 5-jarig droomfondsproject 'i-PUSH'. Daarin werken we samen met PharmAccess om Keniaanse vrouwen en hun gezinnen van goede en betaalbare zorg te voorzien via hun mobiele telefoon. Hiervoor ontvingen we het geweldige aanvullende bedrag van € 1.750.000. En ten tweede voor 'Amref Ventures', dat bedrijfsmatige oplossingen ontwikkelt die bijdragen aan een gezonder Afrika. Hiervoor kregen we € 1.000.000.

Postcode Loterij-ambassadeur Humberto Tan: "Ik wilde vooral de Masai-mannen vastleggen die verklaarden: 'Ik wil geen besnijdenis voor mijn dochter.' Ik hoop dat de mensen die mijn foto's zien zich bewust worden van het feit dat de Masai bereid zijn om een eeuwenoude traditie op te geven. Omdat ze zien dat de alternatieven vele malen beter zijn voor meisjes en vrouwen."

Africa classic mountainbike event
€ 300.000

2019: € 1.167.000

Een ander hoogtepunt in onze samenwerking was het veldbezoek van Postcode Loterij-ambassadeur Humberto Tan. In februari, vlak voor het coronavirus wereldwijd uitbrak, reisde hij naar Kenia om meer te leren over onze strijd tegen meisjesbesnijdenis. Hij sprak er met enkele leden van de Masai en portretteerde hen. In april publiceerde weekblad Nieuwe Revu een beeldverslag van zijn reis. In juli stelden we een selectie van de portretten tentoon op Landgoed Boekesteyn in 's-Graveland. De tentoonstelling was alleen online te zien via een Facebook live-event. Tijdens de livestream vertelde Humberto het verhaal achter iedere foto. Aan het eind van het jaar openden we op Schiphol de pop-up-expositie 'A journey to change', eveneens gebaseerd op Humberto Tans reis en fotoserie. Hij sprak de bijbehorende audiotour in. En ook in 2021 zullen we deze foto's inzetten om aandacht te vragen voor het uitbannen van meisjesbesnijdenis.

Evenementen

Precies 99 mountainbikers stonden te trappelen om mee te doen aan de Africa Classic 2020 - het spectaculaire jaarlijkse fietsavontuur in Afrika, waarvan de opbrengsten naar Amref gaan. Helaas maakten de (reis)beperkingen door de coronapandemie het onmogelijk om het evenement - in Oeganda (in juni) en Tanzania (in oktober) - te laten doorgaan. In overleg met alle deelnemers besloten we om de editie van 2020 een jaar te verschuiven. In 2021 gaan we naar Tanzania en - voor de eerste keer - naar Malawi. Onderweg bezoeken de fietsers 3 of 4 van onze projecten. De deelnemers die zich in 2020 hadden opgegeven voor de Oeganda-editie (600 kilometer), konden kiezen tussen de Tanzania-editie (600 kilometer) en de Malawi-editie (400 kilometer).

Ondanks de afgelasting bleven de deelnemers fanatiek trainen en sponsoren werven. Om mee te kunnen doen aan de Africa Classic haalt elke deelnemer minimaal € 5.000 aan sponsorgeld op. De bedragen die zij in 2020 al bij elkaar hadden gekregen, tellen mee voor 2021. De geworven sponsorgelden (ruim € 300.000) mochten we al in ontvangst nemen.

Rond Wereldwaterdag in maart zouden 15.000 basisschoolleerlingen meedoen aan Wandelen voor Water. Deze jaarlijkse scholenactie is een combinatie van leren en doen. Kinderen uit groep 7 en groep 8 krijgen een gastles over het belang van schoon (drink)water en zamelen geld in voor waterprojecten in

ontwikkelingslanden door 6 kilometer te lopen met 6 liter water in hun rugzak. Zo ervaren ze wat hun leeftijdsgenoten in een land als Ethiopië dagelijks moeten doormaken om aan schoon water te komen. Door de landelijke schoolsluiting vanwege het coronavirus kon Wandelen voor Water 2020 helaas niet doorgaan. Net voor het sluiten van de basisscholen waren de scholieren echter al begonnen met het inzamelen van sponsorgeld. Bovendien organiseerden een aantal basisscholen later in het jaar een coronaproof-versie van de leerzame sponsorloop. Hierdoor bracht het evenement voor Amref Flying Doctors toch nog ruim € 13.000 op.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

In 2015 werden we, samen met 24 andere goede doelen, strategisch partner van het ministerie van Buitenlandse Zaken. De strategische partnerschappen waren onderdeel van het programma 'Samenspraak en Tegenspraak' van oud-minister Lilianne Ploumen (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en liepen eind 2020 af.

Binnen het programma vormden we het Health Systems Advocacy Partnership (HSA) – samen met het African Centre for Global Health and Social Transformation (ACHEST), Health Action International (HAJ) en Wemos. Met deze samenwerking steunden we lokale Afrikaanse organisaties in hun pleidooi voor sterkere zorgstelsels, vooral op het vlak van (ieders recht op) seksuele gezondheid. We werkten ook mee in de 'Yes I Do'-alliantie (YIDA), samen met Plan International Nederland, CHOICE for Youth and Sexuality, Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) en Rutgers. Samen zetten we ons in om kindhuwelijken, meisjesbesnijdenis en tienerzwangerschappen terug te dringen door onder meer jongeren te informeren over seksualiteit en hun rechten. Lees onze resultaten op pagina 16, 20 en 26.

Onze subsidieaanvraag voor het 'Power to You(th)'-programma (2021-2025) werd goedgekeurd. Hiermee blijven we opnieuw voor 5 jaar strategisch partner van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Als penvoerder werken we in dit partnerschap samen met Rutgers en de Zuid-Afrikaanse organisatie Sonke

Gender Justice, met ondersteuning van CHOICE en KIT. We gaan ons richten op het uitbannen van schadelijke traditionele praktijken (meisjesbesnijdenis en kindhuwelijken), seks- en gendergerelateerd geweld en ongeplande zwangerschappen.

Tot slot kregen we financiële steun voor 2 programma's waar we deel van uitmaken. In '[Financial Inclusion Improves Sanitation and Health](#)' ('FINISH Mondial') werken we samen met WASTE en Aqua for All. Dit programma ondersteunt en motiveert mensen om met kleine leningen zelf veilige wc's te bouwen. Ook zijn we onderdeel van het WASH SDG Consortium, een internationale samenwerking tussen 3 partners: SNV, Plan International Nederland en WASH Alliance International (WAI). De WAI bestaat uit Amref Flying Doctors, Simavi, Akvo, RAIN, WASTE, IRC, Wetlands, Practica en RUAF. In dit verband werken we aan de verspreiding van betere sanitaire voorzieningen en goede hygiëne.

In totaal ontvingen we in 2020 € 9,35 miljoen van het ministerie.

Beleidsbeïnvloeding en communicatie

Naast financiële steun is politieke steun op nationaal en internationaal niveau hard nodig. Daarom zetten we ons vanuit Nederland in om het belang van goede zorg voor iedereen hoog op de politieke agenda te krijgen.

Beleidsbeïnvloeding

Het jaar 2020 stond voor ons logischerwijs in het teken van de impact van corona op meisjes en jonge vrouwen in Afrika.

Onze CEO Patricia Vermeulen had een gesprek met minister Sigrid Kaag en ngo's over de impact van COVID-19 en over onze oplossingen. We organiseerden een evenement met Tweede Kamerleden om hen te informeren over de gevolgen van het coronavirus voor de seksuele en reproductieve rechten en

gezondheid van meisjes in Afrika. Ook lobbyden we samen met partners voor een steunpakket voor Afrikaanse landen om de coronapandemie, en alle nadelige gevolgen daarvan, te lijf te gaan.

We lanceerden de 'No More Violence'-petitie, waarin we aandacht vroegen voor het stijgende geweld tegen meisjes en vrouwen. Onze ambassadeur Saskia Noort overhandigde de petitie, met meer dan 10.000 handtekeningen, aan de Tweede Kamer. Mede als gevolg daarvan werd een motie ingediend en goedgekeurd, die de regering aanspoort een actieplan op te stellen om geweld tegen meisjes en vrouwen wereldwijd tegen te gaan.

Op verzoek van het ministerie van Buitenlandse Zaken schreven we, samen met enkele partners, een advies over de vraag hoe zorgstelsels in Afrikaanse landen versterkt kunnen worden en seksuele en reproductieve rechten en gezondheid breder kunnen worden ingekaderd.

In samenwerking met de Dutch Global Health Alliance (DGHA) organiseerden we een webinar voor zo'n 50 politici. Thema: het erkennen en betalen van de lokale zorgverleners in Afrika, omdat zij de sleutel zijn tot kwalitatieve en toegankelijke gezondheidszorg.

Op internationaal niveau werken we, ook weer samen met partners, vooral aan beleidsbeïnvloeding. Zo vragen we met de groep 'Communities at the heart of UHC' aandacht voor het belang van basiszorg voor iedereen. En met het 'Global Platform for Action to End FGM/C' wijzen we op het belang van de uitbanning van meisjesbesnijdenis wereldwijd. Via onder andere een webinar en een brief aan politieke leiders hebben we gezamenlijk gepleit om deze onderwerpen prioriteit te geven op de internationale agenda.

Communicatie

Aandacht voor de gezondheidssituatie in Afrika en voor Amrefs activiteiten blijft nodig. Daarom hebben wij campagnes opgezet om onze zichtbaarheid in Nederland te vergroten, zodat mensen ons weten te vinden en het belang van ons werk snappen.

Landelijke campagne

In de loop van 2020 was onze tv-commercial 4 periodes te zien op NPO 1, 2 en 3. Daarin vroegen we aandacht voor het grote tekort aan medisch personeel in Afrika. De voice-over werd ingesproken door onze ambassadeur Lieke van Lexmond. Tegelijk werd de tv-commercial ondersteund met een online-campagne, radiospot en advertenties in print en online in Nederland. Hiermee hebben wij iedere keer meer dan 1 miljoen vrouwen bereikt. Ook onze radiocampagne op BNR, die energiebedrijf Engie gratis beschikbaar stelde via Goede Doelen Nederland,

legde de nadruk op het coronavirus en het tekort aan medisch personeel in Afrika. Hiermee bereikten wij 4,5 miljoen luisteraars per week.

Het afgelopen jaar wisten we ongeveer 80 artikelen in print en online te publiceren met een mediawaarde van zo'n € 55.000. Er is voornamelijk interesse in onze strijd tegen meisjesbesnijdenis en ontwikkelingen rond het coronavirus in Afrika. Onze Afrikaanse collega dr. Joachim Osur heeft als woordvoerder vaak de Nederlandse pers te woord gestaan.

Gedurende 2020 werkten we continu aan bewustwording en zichtbaarheid, zoals tijdens #SharetheMicNow – een beweging uit Amerika, waarin bekende witte vrouwen met een groot bereik hun Instagramplatform voor 1 dag afstaan aan een zwarte vrouw om haar een podium te bieden. Onze ambassadeur Lieke

van Lexmond heeft middels haar account (450.000 volgers) onze Afrikaanse collega Cynthia Simantoi Oningoi, een rolmodel in de strijd tegen meisjesbesnijdenis, de ruimte gegeven om haar verhaal te vertellen.

Veelbelovende resultaten

De resultaten van de campagnes zijn veelbelovend. Onze naamsbekendheid is al met 5% gestegen binnen de doelgroep. Ook blijkt dat mensen beter weten wat we doen. Door de pandemie werd de urgentie van ons werk en het belang van goed opgeleid medisch personeel nog eens extra onderstreept. Mensen waarderen vooral het duurzame aspect van ons werk en onze focus op de zelfredzaamheid van de Afrikaanse bevolking.

- Onze tv-campagne op NPO 1, 2 en 3 bereikte iedere keer ruim **1 miljoen** mensen.
- We publiceerden 80 artikelen op basis van free publicity ter waarde van **€ 55.000.**
- We bereikten **8,47 miljoen** mensen via Facebook.
- Een interview met onze collega dr. Joachim Osur op NOS.nl is door meer dan **1,2 miljoen** mensen gelezen.
- **10.000** mensen ondertekenden de 'No More Violence'-petitie.

Mensen en middelen

Juist in deze tijd is het belangrijk veel aandacht te geven aan de mensen in onze organisatie, om zeker te stellen dat zij ook tijdens de pandemie hun werk zo goed mogelijk kunnen blijven doen. Zo konden we in 2020 samen doorgaan op de weg die we de afgelopen jaren hebben uitgestippeld: namelijk ons te blijven ontwikkelen als professionele, doelgerichte organisatie, die kennis en middelen optimaal weet in te zetten. Die lijn blijven we versterken – waarbij we continu leren, vernieuwen en bijleren.

Interne monitoring en evaluatie, managementinformatie en de navolging van (externe) richtlijnen, zoals die van Goede Doelen Nederland, Partos en het CBF, waarborgen onze efficiëntie en de juiste besteding van fondsen. Ons uiteindelijke doel is een stabiele financiële positie te bereiken en minder afhankelijk te zijn van enkele grote donoren.

Ons team

In 2020 hebben we 8 nieuwe medewerkers aangenomen en hebben 17 mensen onze organisatie verlaten. Aan het eind van het jaar werkten 50 medewerkers in loondienst.

Daarnaast maken we dankbaar gebruik van de diensten van stagiairs en vrijwilligers. We onderscheiden verschillende vormen van vrijwilligerswerk: mensen die incidenteel of structureel ondersteunende werkzaamheden verrichten, en professionals die ons adviseren, bijvoorbeeld op het gebied van coaching en managementrapportages.

Het ziekteverzuim is in 2020 gedaald naar 2,3%, van 5,3% vorig jaar. Deze daling werd mede bereikt doordat een aantal langdurig zieken weer hersteld zijn. We besteden op de werkvloer veel aandacht aan vitaliteit en het verlagen van de werkdruk, die veel medewerkers als hoog ervaren. Dit is versterkt door het fulltime thuiswerken vanwege COVID-19. Samen met onze arbodienst zorgen we voor goede begeleiding tijdens ziekteverzuim, eventueel in samenwerking met de bedrijfsarts.

Ondernemingsraad

In april 2020 is de eerste Ondernemingsraad (OR) van

Amref Flying Doctors gestart. Elke organisatie met meer dan 50 medewerkers dient een OR te hebben als inspraak- en medezeggenschapsorgaan. De raad behartigt de belangen van de medewerkers, adviseert de bestuurder over (de impact van) bedrijfseconomische beslissingen en speelt dan ook een belangrijke rol in de organisatie.

De OR van Amref Flying Doctors bestaat uit 5 leden: Rosalie de Hoop (voorzitter), Helen Walker (secretaris), Aletta Jansen, Brit Schram en Nanneke Nix.

De nieuwe Ondernemingsraad heeft in 2020 5 keer met de directeur vergaderd en haar onder meer geadviseerd over: een verandering in de organisatiestructuur, een telefoonregeling voor medewerkers, de begroting voor 2021, het gratificatiebeleid en goed werkgeverschap in tijden van corona. Dit steeds in nauw contact met de andere medewerkers in de organisatie.

Patricia Vermeulen, CEO van Amref Flying Doctors, zegt over de samenwerking: "Het is voor Amref en voor mij als bestuurder ontzettend fijn om een deskundige, betrokken OR te hebben. De start in 2020 was vliegend en veelbelovend!"

Bezoldiging van de directie

Op advies van de Remuneratiecommissie heeft onze Raad van Toezicht een paar jaar geleden het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Dit beleid passen we jaarlijks toe bij de actualisatie van deze beloningen. We volgen de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van bestuur en Raden van Toezicht. Deze regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De criteria en puntentelling zijn in november 2020 aangepast (met terugwerkende kracht voor heel 2020).

De weging op basis van deze aangepaste regeling leidde tot een BSD-score van 415 punten met een maximum jaarinkomen van € 125.011. Het relevante werkelijke jaarinkomen van onze directeur bedroeg in 2020 € 105.278 (1 fte), wat binnen de geldende maxima ligt. Het totale jaarinkomen plus de belaste vergoedingen/bijtellings en de werkgeversbijdrage voor het pensioen bleef binnen het maximum van € 201.000 per jaar. De hoogte en de samenstelling van de directiebeloning zijn te vinden in de toelichting op de staat van baten en lasten in de (aparte) jaarrekening.

Kwaliteit

We zijn een Erkend Goed Doel – in 2020 getoetst door het Centraal Bureau Fondsenwerving. Ons kwaliteitssysteem is ISO-gecertificeerd. Begin 2018 is onze ISO-certificering (ISO 9001:2015) met 3 jaar verlengd; in 2020 was er een tussentijdse toets met positief resultaat. Ook voldoen we aan de branche-gerichte toepassing van ISO 9001, die Partos heeft ontwikkeld. Daarin is uitgewerkt aan welke eisen ontwikkelingsorganisaties zich moeten houden. Eind 2018 heeft Partos de norm voor integriteit aangescherpt; ook deze norm halen we ruimschoots. Tot slot volgen we de Code Wijffels voor Goed bestuur van goede doelen en houden we ons aan de Regeling beloning directeuren van goede doelen.

Gedragcodes en beleid

Ons beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen richt zich op administratie en beheer, doelbesteding, milieu, personeelszaken, inkoop, fondsenwerving en partnerbeleid. We hebben, deels in internationaal verband, een gedegen HR-beleid en we hebben op verschillende terreinen gedragcodes vastgesteld (zie ook de paragraaf hieronder over integriteit). Bij het werven van fondsen houden we ons aan de gedragcodes van

Goede Doelen Nederland en Partos en we hebben een ethische code met toetsbare criteria opgesteld voor potentiële samenwerkingspartners. Daarnaast onderzoeken we actief hoe we onze CO2-uitstoot verder kunnen beperken en welke doelmatigheidsnormen we kunnen hanteren.

Integriteit

De gezondheid en veiligheid van onze medewerkers en de mensen met wie we in Afrika werken hebben voor ons de hoogste prioriteit. We besteden voortdurend aandacht aan de verdere ontwikkeling van ons beleid en onze cultuur op het gebied van integriteit (safeguarding). We voldoen aan het toetsingskader dat het ministerie van Buitenlandse Zaken op dit vlak voorschrijft aan organisaties binnen onze sector. Ook hanteren we een internationale gedragscode (Code of Conduct) die weergeeft hoe we willen handelen. Daarnaast hebben we procedures, richtlijnen en instrumenten ontwikkeld, zoals: een klokkenluidersregeling, ethics hotline, in- en externe vertrouwenspersonen, enzovoort. Over eventuele incidenten zijn we transparant en rapporteren we proactief. We werken aan een veilige cultuur door middel van trainingen, met elkaar in gesprek blijven over integriteit en het uitdragen van een zero tolerance-beleid.

Medewerkers in fte's (31 december 2020)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020
Directie	1,0	1,0	1,0
Finance & Operations	10,8	9,2	9,6
Research, Advocacy & Programmes Communications,	14,3	13,4	18,4
Fundraising & Partnerships	18,3	15,0	17,4
Amref Ventures	3,8	3,8	3,6
Totaal	48,2	42,4	50,0

Overige personele gegevens

	2020	2019	2018
Ziekteverzuim	2,3%	5,3%	3,9%
Verloop-% (op basis van aantallen)	34%	19%	10%
Gemiddeld aantal werknemers	54	58	53
Aantal mannen als % van het totaal	12%	10%	12%
Aantal fulltimers als % van het totaal	34%	40%	40%
Tijdelijke contracten (exclusief freelancers e.d.)	40%	34%	40%

Bestedingen van Amref in Afrika

2021	\$ 110.000.000 (aanvangsbegroting)
2020	\$ 124.000.000 (voorlopige cijfers)
2019	\$ 130.000.000
2018	\$ 114.000.000
2017	\$ 103.000.000

In het afgelopen jaar zijn in Nederland geen formele meldingen gedaan. Ook is er geen gebruikgemaakt van de interne vertrouwenspersoon, ondanks het feit dat deze de mogelijkheid hiertoe diverse malen actief onder de aandacht heeft gebracht. Integriteit blijft dus hoog op onze agenda staan en we zullen in 2021 blijven monitoren of nadere maatregelen nodig zijn om een veilige werkomgeving te garanderen. Bij Amref in Afrika zijn in 2020 eveneens geen meldingen van grensoverschrijdend gedrag gedaan.

Uiteraard beschikken we ook over een fraudepreventiebeleid. Dit sluit aan op de Fraud Prevention Policy van Amref in Afrika. In het afgelopen jaar zijn er geen signalen of meldingen van fraude in Nederland geweest. Bij Amref in Afrika is een aantal malen intern onderzoek verricht naar aanleiding van signalen van onregelmatigheden. In één geval hadden deze signalen betrekking op een project dat wij financieren. De betrokken medewerkers zijn hierop aangesproken en berispt; en er zijn nadere procedurele maatregelen genomen om herhaling in de toekomst te voorkomen.

De internationale organisatie

Amref Flying Doctors in Nederland is onderdeel van het Amref Health Africa-netwerk, met 20 vestigingen in Afrika, Europa en Noord-Amerika. We zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van beleid en zorgen voor vertegenwoordiging in belangrijke organen, zoals het Senior Management Team en de International Board.

Wij stellen onze eigen prioriteiten bij bestedingen, mits die binnen het Afrikaanse beleid passen, en we bepalen zelf welke projecten we financieren. Dankzij onze ongeoormerkte inkomsten zijn we in staat om flexibel in te spelen op specifieke behoeften van Amref in Afrika. Ons aandeel in de totale bestedingen is de laatste jaren 10-15%. Daarmee leveren we een essentiële bijdrage, zonder dat er een té grote afhankelijkheid is.

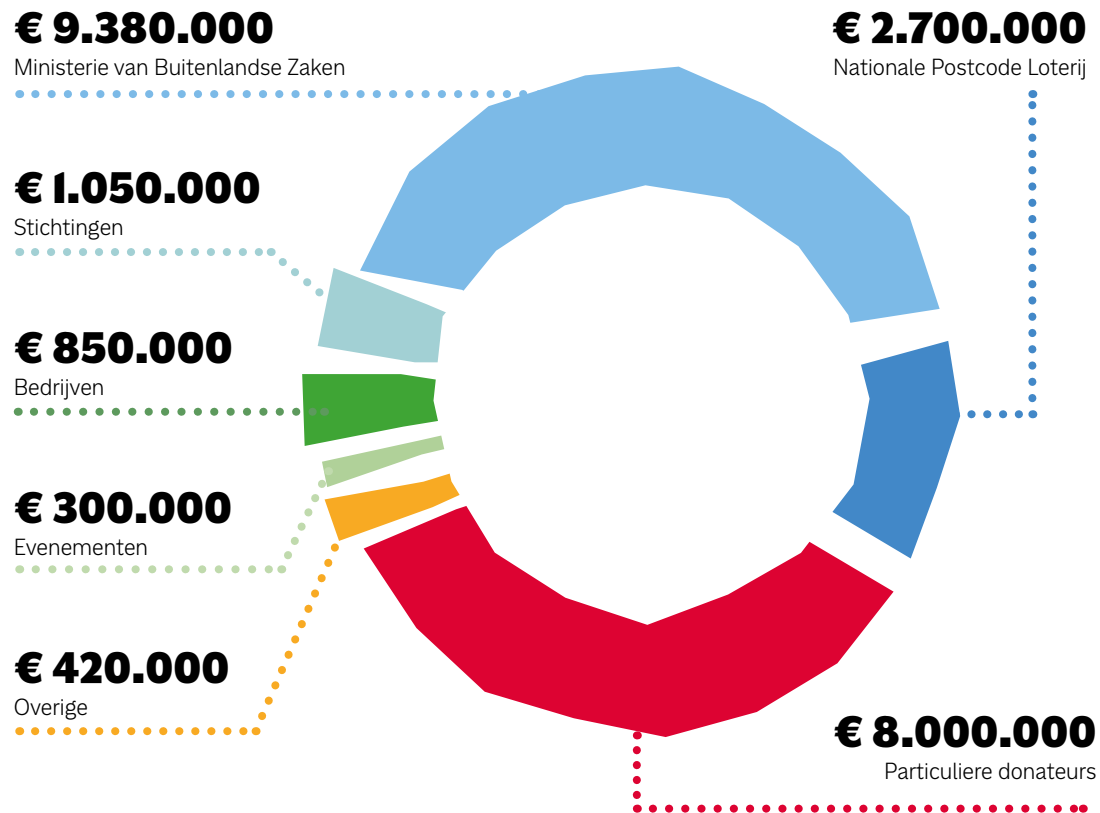
Financiën in Afrika

Amref in Afrika hanteert een voorzichtig begrotingssysteem. De organisatiebegroting wordt jaarlijks op basis van definitief toegekende projectfinancieringen opgesteld. Nieuwe financieringen zorgen voor een groeiende begroting gedurende het jaar. Zo ontstaat ruimte voor versterking van de organisatie en de opbouw van reserves. Dit heeft in 2020 geleid tot een bijgestelde begroting van \$ 121.500.000, terwijl uiteindelijk bijna \$ 124.000.000 is uitgegeven (voorlopige cijfers). Verder doet Amref in Afrika via de kantoren in Europa en Noord-Amerika uitgaven voor fondsenwerving, communicatie, voorlichting en beleidsbeïnvloeding, en voor de eigen kosten van de kantoren in Afrika.

De boekhouding van Amref in Afrika wordt gecontroleerd door Deloitte, dat over het boekjaar 2019 een goedkeurende controleverklaring heeft afgegeven. De definitieve jaarcijfers en accountantsverklaring over 2020 volgen in mei 2021.

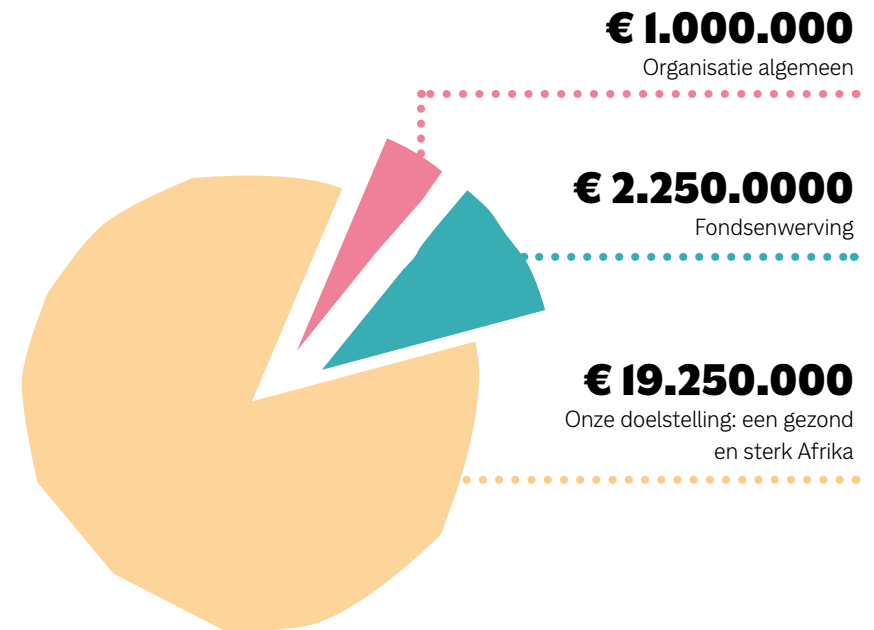
Wie steunden ons in 2020...

Totale inkomsten

€ 22.700.000

... en waar gaven we het aan uit?

Totale uitgaven

€ 22.500.000

Doelmatigheid

Elk kwartaal monitoren we de doelmatigheid van onze activiteiten en organisatie. In de geïntegreerde rapportage staat financiële en andere cijfermatige informatie, beschrijven we de voortgang van onze plannen en geven we een analyse van de belangrijkste ontwikkelingen. Het rapport wordt besproken door ons managementteam en de Raad van Toezicht.

Er zijn 4 belangrijke indicatoren waarmee we onze doelmatigheid bewaken. Twee daarvan gaan over de bestedingen aan onze doelstelling, en 2 over onze kosten in Nederland. We willen minimaal 80% van onze inkomsten en uitgaven besteden aan onze doelstelling, en minimaal 67% van onze inkomsten specifiek besteden aan projecten in Afrika. Dit doel is in 2020 in beide gevallen ruimschoots behaald (zie kader).

Ook willen we maximaal investeren in fondsenwerving, zodat we uiteindelijk méér aan onze doelen kunnen besteden. Aansluitend op de (oude) CBF-norm willen we maximaal 25% van onze inkomsten weer in eigen fondsenwerving stoppen. Over de jaren 2017-2020 was dit percentage lager; dat kwam vooral doordat ons inkomen uit eigen fondsenwerving sneller steeg dan verwacht. We streven er daarnaast naar om niet meer dan 4,5% van onze totale uitgaven aan beheer en administratie te besteden. In 2020 zaten we precies op deze norm, mede door de investeringen in de vernieuwing van onze ICT.

Risicobeheersing

We doen ons werk op basis van een uitgebreide analyse van risico's via een risicobeheersingsmatrix. In deze matrix zijn de grootste risico's op alle relevante terreinen opgenomen: bestuur en beleid, strategie, onze gezondheidsprogramma's in Afrika, en de organisatie en financiën in Nederland. Voor elk risico maken we een inschatting van de kans dat het zich voordoet en de mogelijke impact ervan. Ook beschrijven we preventieve en corrigerende maatregelen, die het risico kunnen beperken of uitsluiten. De matrix wordt regelmatig besproken en

geactualiseerd in vergaderingen van ons managementteam, de Auditcommissie en de Raad van Toezicht.

We zijn van mening dat onze continuïteitsreserve, in combinatie met diverse maatregelen die we kunnen nemen (zoals spreiding van inkomstenstromen), voldoende is om de mogelijke risico's op te vangen. Met het oog op de huidige financiële onzekerheid en toekomstverwachtingen, in samenhang met de effecten van de coronapandemie, is de continuïteitsreserve op een verhoogd niveau gehouden. Daarnaast houden we langeretermijnontwikkelingen scherp in het oog en proberen we er waar mogelijk invloed op uit te oefenen. Ook richten we onze organisatie flexibel in, zodat we kunnen inspelen op interne en externe ontwikkelingen om (significante) risico's te vermijden.

Het meest prominente risico in 2020 en dit jaar is uiteraard de coronacrisis. Hoewel de pandemie op allerlei fronten voor veel onzekerheid zorgt, hebben we door actieve bijsturing en de steun van onze trouwe donateurs hier geen grote (financiële) consequenties van ondervonden. We blijven een en ander nauwlettend volgen en gaan ervan uit dat we de effecten ook dit jaar kunnen beperken.

	Totale inkomsten in 2020 Totale uitgaven in 2020	€ 22.700.000 € 22.500.000	Totale inkomsten uit eigen fondsenwerving € 10.200.000	
	Besteed aan doelstelling Als % van de totale inkomsten Als % van de totale uitgaven	€ 19.250.000 85% 86%	Kosten eigen fondsenwerving Als % van de inkomsten uit eigen fondsenwerving Gemiddeld over de jaren 2018-2020	€ 2.200.000 21% 20%
	Besteed aan gezondheidsprojecten in Afrika	€ 15.100.000	Kosten beheer en administratie Als % van de totale uitgaven	€ 1.000.000 4,5%

Financieel beleid

Ons financiële beleid voldoet aan de eisen en voorwaarden van het CBF en Goede Doelen Nederland. Kosten en baten worden zo veel mogelijk direct toegerekend aan activiteiten, wat goed inzicht biedt in de totaalkosten per activiteit. Als directe toerekening niet mogelijk is, verdelen we de kosten volgens verdeelsleutels die we elk jaar vaststellen.

Veel projecten in Afrika zijn voor meerdere jaren gefinancierd. We kunnen dat doen doordat onze partners hun financiering garanderen, we inschatten dat we voldoende fondsen kunnen werven en/of we op andere wijze voldoende zekerheid hebben. Ook werken we met een continuïteitsreserve, waarmee we het voortbestaan van onze organisatie kunnen waarborgen voor onze medewerkers, Amref in Afrika en derden. Op basis van de definitie van Goede Doelen Nederland en een risico-inschatting hebben we een onder- en bovengrens vastgesteld. De continuïteitsreserve bevindt zich tussen deze grenzen. Daarnaast hebben we bestemmingsreserves voor projecten. Dit geld zullen we de komende jaren aan onze gezondheidsprogramma's besteden.

Beleggingsbeleid

Geld dat we niet op korte termijn nodig hebben voor de uitvoering van projecten kunnen we uitzetten in deposito's of beleggingen

(onder voorbehoud van eventuele eisen van donoren). Het extra rendement besteden we aan onze doelstelling. De externe vermogensbeheerder IBS Capital Allies beheert onze beleggingsportefeuille. De Auditcommissie houdt toezicht op de contractafspraken en de uitvoering ervan. Ons beleggingsstatuut voldoet aan de Handreiking Verantwoord vermogensbeheer fondsenwervende instellingen en de Richtlijn Financieel beheer goede doelen van Goede Doelen Nederland. De omvang van de beleggingsportefeuille is ongeveer 80% van de continuïteitsreserve.

Toelichting op de begroting

Een van de doelstellingen in het strategisch plan voor 2020-2022 is de groei van inkomsten. Zoals verwacht hebben we in 2020 een pas op de plaats gemaakt in vergelijking met de inkomsten in 2019. Voor 2021 voorzien we een groei in inkomsten, met name op het vlak van institutionele inkomsten. De

doelstelling uit het strategisch plan voor 2021 halen we echter niet, mede door de effecten van COVID-19. Toch kunnen we voor 2021 een sluitende begroting presenteren, door scherp te kijken naar de doelmatigheid van de organisatie en daarin keuzes te maken. Daarnaast willen we in 2021 investeren in een aantal specifieke prioriteiten: institutionele fondsenwerving, waarbij we ook buiten onze landsgrenzen willen kijken, en online fondsenwerving en marketing. Daarnaast willen we onverminderd inzetten op, met name, diversificatie van fondsenwerving, samenwerken met het bedrijfsleven in nieuwe, duurzame businessmodellen en onderzoek naar de resultaten en impact van ons werk.

De formatie in Nederland willen we niet verder laten groeien: ten opzichte van 2020 zal een aantal vacante posities ingevuld worden en wordt slechts op een beperkte aantal plaatsen (specifiek gerelateerd aan onze strategisch speerpunten) de formatie uitgebreid. Onze doelmatigheidsindicatoren blijven leidend bij het opstellen van de begroting: deze voldoet aan de gestelde normen. Door het jaar heen houden we ontwikkelingen continu in de gaten en sturen we bij als dat nodig is.

Risico's

Het belangrijkste risico voor dit komende jaar is de onzekerheid over de coronapandemie en over de mogelijke effecten ervan, zoals een economische recessie. Op basis van de ervaringen in 2020 zijn we het meest onzeker over de vraag of onze fondsenwervende evenementen door kunnen gaan. De ontwikkelingen op dit vlak volgen we uiteraard op de voet en we anticiperen op verschillende scenario's. Ook hebben we er in financiële zin rekening mee gehouden dat deze evenementen (gedeeltelijk) niet doorgaan.

Een ander risico betreft de groeiende verwachtingen rond het zichtbaar maken van onze resultaten. Dit is dan ook een van onze speerpunten: steeds beter de resultaten en impact van ons werk in Afrika laten zien. Samen met Amref in Afrika werken we aan steeds verfijndere monitoring en evaluatie binnen het Amref-netwerk. We volgen de Nederlandse en internationale ontwikkelingen nauwgezet en maken gebruik van rapportagetools zoals IATI en nieuwe methoden voor het meten van onze impact.

Verslag van de Raad van Toezicht

**“Het aanpassings-
vermogen van
Amref heeft
diepe indruk op
mij gemaakt”**

“Een crisis als de coronapandemie vraagt om creativiteit, flexibiliteit en leiderschap. Dat Amref beschikt over deze capaciteiten is het afgelopen jaar wel bewezen. De manier waarop de organisatie zich in korte tijd heeft aangepast aan de nieuwe werkelijkheid die is ontstaan na de uitbraak van het virus, heeft diepe indruk op mij gemaakt.”

In Afrika zijn op grote schaal zorgverleners opgeleid in corona-zorg via hun mobiele telefoon, om het COVID-19-virus preventief en curatief onder controle te krijgen. Dat is heel knap en snel gedaan en getuigt van goed leiderschap. Ook de organisatie in Nederland heeft getoond zeer wendbaar te zijn. De inkomsten uit particuliere fondsenwerving waren dit jaar hoger dan begroot. En dat terwijl er in eerste instantie zorgen waren over het wegvallen van de inkomsten uit straatwerving. Dit positieve resultaat heeft onder meer te maken met het vlot schakelen van straatwerving naar telemarketing, het versneld inzetten van online-fondsenwerving en door constant te kijken naar wat wél mogelijk is. Daar komt bij dat Amref is gepositioneerd als een organisatie die zowel preventief als structureel een bijdrage kan

Voorzitter Bas Maassen

leveren aan een gezond en sterk Afrika, ook bij het bestrijden van een virus. Daar is in de communicatie richting de donateur goed op ingesprongen.

Strategisch partner

Natuurlijk zijn er ook tegenvallende resultaten geweest, zoals bij de evenementen. Maar door de wendbaarheid van de organisatie is er slechts beperkt aanspraak gemaakt op onze continuïteitsreserve. Bovendien is er zeer zorgvuldig met de kosten omgegaan. Het goede nieuws is, dat Amref Flying Doctors een zeer grote subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft ontvangen. Samen met een aantal partners krijgen ze de komende 5 jaar meer dan € 50.000.000 van de Nederlandse overheid voor een aantal prachtige programma's op het gebied van water en sanitatie en voor de ontwikkeling van jongeren! Dat is echt een megaprestatie en levert een enorme positieve bijdrage aan de mogelijkheden voor Amref om zijn doelen te realiseren. En natuurlijk ook aan de continuïteit van de organisatie in deze moeilijke tijden.

De verantwoordelijkheid ligt in Afrika

Ik vind wel dat er heel goed gekeken moet worden welke taken Amref uit dit strategisch partnerschap met de Nederlandse overheid kan neerleggen in Afrika. Want uiteindelijk weten de mensen ter plekke het beste wat er nodig is. De programma's dragen daar gelukkig aan bij en richten zich in het bijzonder op bewustwording en advocacy. Ze doen daarmee een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de bevolking, zodat de mensen uiteindelijk zichzelf kunnen helpen. Dát moet de fundamentele drive zijn achter ontwikkelingssamenwerking. Veranderingen moeten van binnenuit komen en daar is Amref heel sterk in. Dit betekent ook dat de strategie van de Afrikaanse organisatie leidend is voor de strategie in Nederland.

One Amref

Dat Amref Flying Doctors hier in Nederland zijn prioriteiten baseert op de strategie van Afrika is niet voor elk kantoor in het Noorden vanzelfsprekend. Door de huidige governance hebben de kantoren in Europa soms te veel autonomie en het hoofdkantoor in Afrika heeft dan te weinig bevoegdheid om in te

grijpen als het dat nodig acht. De grote uitdaging voor de toekomst is de governance zo in te richten, dat wat er in Afrika nodig is en gebeurt, leidend is voor de hele Amref-organisatie. Dat is een logische stap in de groei van de organisatie en naar een nieuwe fase van integratie, leiderschap en eenheid. One Amref. Laten we niet vergeten dat Amref geweldig leiderschap heeft in Afrika zelf, met Githinji Gitahi als boegbeeld en CEO.

Voortrekkersrol

Het Amref-kantoor in Nederland speelt een belangrijke voortrekkersrol in de groei van de organisatie die men voor ogen heeft. Er is een goed businessmodel ontwikkeld voor zowel institutionele als particuliere fondsenwerving, dat geleidelijk kan worden uitgerold naar andere landen. Amref Flying Doctors in Zweden maakt er al gebruik van en sinds dit jaar België ook. In andere Europese landen ligt hier echter nog een enorm onbenut potentieel, maar helaas staat niet elk kantoor ervoor open om hierop in te springen. Governance gebaseerd op One

Amref helpt om uiteindelijk wél die volgende stappen te kunnen maken.

Verbinding

Die eenheid en verbinding heb ik het afgelopen jaar overigens wel heel duidelijk binnen de organisatie in Nederland gezien, ondanks de afstand door het thuiswerken. De medewerkers bestaan voor een groot deel uit vrouwen met jonge gezinnen. Ik vind het bijzonder knap hoe zij met de situatie zijn omgegaan toen de scholen dichtgingen. Ook dat geeft blijk van de passie, de persoonlijke veerkracht en wendbaarheid!

Ik hoop dat het niet lang meer duurt tot iedereen weer bij elkaar kan komen en totdat medewerkers ook weer naar collega's en projecten in Afrika kunnen reizen. Zodat zij terugkeren naar een warme verbinding en vanuit die warmte en kracht, met alle geleerde lessen, verder kunnen gaan met het prachtige werk. Samen maken zij Afrika gezond en sterk!"

Feiten en cijfers

Amref Flying Doctors heeft een Raad van Toezicht en een directie. De Raad houdt toezicht op ons werk en onze uitgaven. Verder geeft de Raad advies aan de directie en speelt hij een belangrijke rol bij het maken van regels en afspraken.

- De Raad van Toezicht telt 5 leden: Bas Maassen (voorzitter), Frans van Drimmelen, Barend Gerretsen, Dymfke Kuijpers en Lena Olivier.
- In het afgelopen jaar vergaderde de Raad in totaal 5 keer: 4 reguliere vergaderingen en 1 extra om het strategisch plan 2020-2022 te bespreken.
- Er zijn 2 deelcommissies: de Auditcommissie en de Remuneratiecommissie, waaraan verschillende leden deelnemen. Zij kwamen respectievelijk 5 keer en 1 keer bijeen.

- Sommige (oud-)leden houden zich ook op internationaal vlak met Amref bezig: zo neemt huidig lid Frans van Drimmelen deel aan de FRANCC (Fundraising and Communications Committee) en zijn oud-voorzitter Tjark de Lange en oud-lid Jacques van Dijken lid van de International Board. En Jelle Stekelenburg, eveneens oud-lid, maakt deel uit van de Health Programmes Committee.
- Een van onze internationale doelen is het bestendigen van One Amref: Africa in the lead, ook als het gaat om governance.

Financieel jaaroverzicht

Onze jaarcijfers en de toelichting daarop vatten we hieronder samen. De volledige jaarrekening, inclusief controleverklaring van PricewaterhouseCoopers Accountants, is hier te vinden.

Resultaat

We hebben in 2020 een positief resultaat (€ 228.000) behaald. Dit is beter dan begroot en zeker beter dan op grond van de ontwikkelingen om ons heen (coronapandemie) mocht worden verwacht. De voornaamste reden zijn de hogere inkomsten dan verwacht, vooral uit particuliere fondsenwerving (zie de toelichting hieronder). Het resultaat zal worden toegevoegd aan onze reserves.

Inkomsten

Het totale inkomen kwam in 2020 uit boven onze begroting, op ongeveer € 22.750.000. Dit bedrag is vele malen groter dan we in het voorjaar tijdens de eerste prognoses en scenarioplanning op basis van de coronacrisis hadden verwacht.

Zo waren de inkomsten uit een aantal bronnen via fondsenwerving hoger dan geanticeerd. In 't bijzonder het inkomen:

- vanuit particuliere fondsenwerving; dit kwam door goede resultaten met de werving van nieuwe donateurs, en ook door grotere donaties van onze vertrouwde donateurs
- van de Nationale Postcode Loterij, door extra financiering voor het 'i-PUSH'-project (droomfonds 2016)
- vanuit nalatenschappen

Deze inkomsten compenseren in ruime mate de bronnen van financiering die door corona lager uitvielen dan verwacht. Namelijk:

- evenementen. Onze fietstochten in Afrika (Africa Classic) konden niet doorgaan. Gelukkig willen de meeste deelnemers dit jaar een nieuwe poging wagen.
- bedrijven en corporate foundations

Hieruit blijkt dat ons beleid van diversificatie en continu investeren nog steeds vruchten afwerpt. Dit leidt tot een gebalanceerde inkomstenverdeling en vormt daarmee een gezonde financiële basis.

Besteding aan doelstelling

Van onze totale uitgaven is 86% besteed aan onze doelstelling. Dat gebeurde via de gezondheidsprogramma's in Afrika en voorlichting daarover in Nederland. Dit is hoger dan onze minimumnorm van 80% en in lijn met het percentage van 2019 (87%).

Kosten eigen fondsenwerving

De kosten van eigen fondsenwerving kwamen in 2020 uit op 21%. Dit percentage ligt op hetzelfde niveau als de afgelopen jaren (gemiddeld 20%), en ruim onder de norm van 25%. Ons streven is opnieuw om de komende jaren te blijven investeren, zodat we verder kunnen groeien.

Beheer en administratie

Beheer en administratie bedragen 4,5% van de totale kosten. In lijn met onze norm van maximaal 4,5%. Wel ligt dit hoger dan eerdere jaren (2019: 3,8%) door investeringen in ICT en wijzigingen in de toerekeningssystematiek.

Liquiditeit

Eind 2020 bedroegen onze liquide middelen € 14.786.547. Daarmee kunnen we ruim aan al onze kortetermijnverplichtingen voldoen.

Reserves en fondsen

Het resultaat zal worden toegevoegd aan de reserves. Tevens zal een deel van de kosten ten laste worden gebracht van de daarvoor geormerkte reserves (zoals de reserve voor de campagne voor onze naamsbekendheid).

2020 en verder

Volgens onze meerjarenbegroting 2002-2022 willen we groeien naar ongeveer € 30-35 miljoen euro aan inkomsten (in 2022). Deze groei moet onder andere komen uit meer samenwerking met bedrijven en investeerders via nieuwe businessmodellen. En door het aanboren van nieuwe wervingskanalen en -gebieden. Hiervoor zullen we ook (beperkte) investeringen doen in onze organisatie en fondsenwerving.

In 2021 zetten we de eerste stappen in deze richting, voortbouwend op de voorbereidingen die we hiervoor deden in 2020. We onderkennen dat de groei door de (onzekere) invloed van COVID-19 mogelijk langzamer zal verlopen dan in de meerjarenbegroting is ingepland. Tot slot zal 2021 in het teken staan van een voortvarende start met de grote subsidieprojecten die we in 2020 hebben verworven vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Balans per 31 december

(in €, na resultaatbestemming)

Activa	2020	2019	Passiva	2020	2019
Materiële vaste activa			Reserves		
Bedrijfsmiddelen	239.736	330.634	Stichtingskapitaal	23	23
Vorderingen			Continuïteitsreserve	2.139.205	2.026.796
Overlopende activa	2.259.125	1.951.215	Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	148.838	330.634
Debiteuren	-	83.605	Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	1.741.751	585.625
Lening Amref HQ	1.100.000	2.000.000	Bestemmingsreserve activa projecten	1.027.351	1.027.351
Vooruitbetaalde projectfinanciering	-	394.569	Bestemmingsreserve bijzondere projectinvesteringen	- 140.588	396.372
	3.359.125	4.429.389		4.916.580	4.366.801
Beleggingen	1.688.078	1.531.535	Fondsen		
Liquide middelen	14.786.547	4.711.083	Bestemmingsfonds Nationale Postcode Loterij	61.269	154.952
			Bestemmingsfonds Buitenlandse Zaken subsidies	6.334	6.334
				67.604	161.286
			Voorzieningen		
			Voorziening WAB	1.158	8.097
			Schulden op lange termijn		
			Toegekende projectbijdragen 2022 e.v.	-	-
			Schulden op korte termijn		
			Toegekende projectbijdragen 2021	759.748	2.124.748
			Crediteuren	185.692	670.876
			Nog te betalen bedragen / overlopende posten	14.370.753	3.670.833
				15.316.193	6.466.457
	20.073.486	11.002.641		20.301.534	11.002.641

Staat van baten en lasten

(in €)

Baten	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Particulieren	8.271.500	8.268.739	7.515.200	8.099.253
Bedrijven	1.200.040	846.803	2.252.500	1.374.297
Nationale Postcode Loterij	1.663.057	2.710.372	1.870.000	1.762.631
Overheden	12.500.000	9.378.256	8.678.000	10.414.355
Andere organisatie zonder winststreven	539.500	1.054.410	1.358.000	1.038.223
Totaal baten uit fondsenwerving	24.174.097	22.258.580	21.673.700	22.688.759
Overige baten	300.000	424.768	450.000	353.213
Total income	24.474.097	22.683.348	22.123.700	23.041.972

Lasten	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Health programmes	16.476.939	15.090.450	14.821.769	16.198.292
Beleidsbeïnvloeding	247.741	216.205	351.392	299.867
Amref Ventures	504.303	533.624	442.973	476.283
Bewustwording/voorlichting	3.616.930	3.417.092	3.680.002	3.829.136
Besteed aan doelstelling	20.845.913	19.257.371	19.296.136	20.803.578
Kosten werving baten	2.448.392	2.230.125	2.271.751	2.268.415
Kosten beheer & administratie	1.173.476	1.002.039	893.782	905.887
Totaal lasten	24.467.781	22.489.535	22.461.669	23.977.880
Financiële baten en lasten	3.000	34.235	88.000	125.083
	9.316	228.048	- 249.969	- 810.825

Staat van baten en lasten (vervolg)

(in €)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Resultaatbestemming				
Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	-	- 90.898	-	126.666
Bestemmingsreserve projecten	-	-	-	-374.322
Bestemmingsreserve bijzondere projectinvesteringen	9.316	- 268.480	- 249.969	-277.410
Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	-	578.063	-	-193.190
Bestemmingsfonds Nationale Postcode Loterij	-	- 46.841	-	-92.569
Bestemmingsfonds Buitenlandse Zaken subsidies	-	-	-	-
Continuïteitsreserve	-	56.204	-	-
	9.316	228.048	- 249.969	-810.825

Staat van lasten per afdeling

(in €)

	Doelbesteding				Totaal werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
	Programma's in Afrika	Bewustwording/ voorlichting	Werving baten	Beheer en administratie			
Subsidies en bijdragen	13.796.395	-	-	-	13.796.395	13.399.008	14.771.596
Beleidsbeïnvloeding	-	7.543	-	-	7.543	50.000	27.937
Amref Ventures	71.694	-	-	-	71.694	100.000	106.433
Voorlichting en werving	-	2.388.099	1.503.698	-	3.891.797	4.110.000	4.163.494
Personeelskosten	1.535.195	1.076.032	618.528	733.220	3.962.975	4.060.861	4.211.709
Huisvestingskosten	66.166	51.920	29.666	27.476	175.228	144.454	179.128
Kantoor en algemene kosten	109.343	74.171	57.930	222.540	463.984	479.346	421.154
Afschrijving en rente	45.281	35.532	20.303	18.803	119.919	118.000	96.429
Totaal	15.624.074	3.633.297	2.230.125	1.002.039	22.489.535	22.461.669	23.977.880

amref
flying doctors

**Voor een gezond
en sterk Afrika**

Dit is een uitgave van

Stichting Amref Nederland
Schuttersveld 9
2316 XG Leiden

071-576 9476
info@amref.nl
www.amref.nl

IBAN NL68ABNA0707070457
BIC ABNANL2A
KvK 41150298

Vormgeving

De Hoop & Koning, grafisch meer

Tekst en beeld

Amref Flying Doctors, Zacharias Abubeker, Alexander Awoke, Kevin Gitonga, Steve Kagia, Jeroen van Loon, Esther Mbabazi, Chilo Oostergetel, Thomas Pieterse, Humberto Tan, Gregg Telusa.

Het auteursrecht van dit jaarverslag berust bij Stichting Amref Nederland of bij derden die (beeld)materiaal beschikbaar hebben gesteld. Verveelvoudiging en openbaarmaking is alleen toegestaan na voorafgaande toestemming. We hebben onze uiterste best gedaan om bronnen en rechthebbenden van het (beeld)materiaal te achterhalen. Wanneer desondanks (beeld)materiaal wordt getoond waarvan je (mede)rechthebbende bent, en niet als bron of rechthebbende wordt genoemd, ofwel je geen toestemming hebt gegeven voor het gebruik, verzoeken wij je contact met ons op te nemen via info@amref.nl.

Het Afrikaanse jaarverslag, waarvoor een goedkeurende controleverklaring is afgegeven, kan worden opgevraagd via info@amref.nl. Het kan ook [hier](#) worden gedownload.

Juni 2021 ©
Stichting Amref Nederland

